Книжная палата

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ШАҲАР РЎЗНОМАСИ

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 90 (7. 479) 1991 йил 14 май, сешанба

Нархи 8 тийин

Тошкентдаги экспериментал автомобиль корхонаси ҳамшаҳарларимизнинг узоғини яқин қилиб келаётган энг йирик такси паркларидан бири ҳисобланади. Бу ерда ўз касбининг усталари бўлган созловчиларни кўплаб учратасиз.

СУРАТДА: машиналарга техник хизмат кўрсатишда жонбозлик қилаётган созловчилардан бири Геннадий Ришков.

Холмат Мирзакаримов сурати.

ИТТИФОҚ ШАРТНОМАСИНИ ИМЗОЛАШ—ЗАРУРАТ

МОСКВА, 12 май. (ТАСС мухбири). СССР Президенти М. С. Горбачев ва РСФСР Олий Кенгаши Раиси Б. Н. Ельциннинг Россия мухтор жумҳуриятлари раҳбарлари билан бугун Кремлда салкам беш соат давом этган учрашувида янги Иттифоқ Шартномасини тайёрлаш ва имзолаш муаммолари асосий мавзу бўлди.

«Биз бир-биримизнинг фикримизни эшитдик ва яхши тушундик», — деб таърифлади учрашувни Мари жумҳурияти Олий Кенгашининг Раиси В. М. Зотин учрашувдан кейиноқ ТАССнинг парламентдаги мухбирлари билан суҳбатда. У Иттифоқ Шартномасини тезроқ имзолаш заруратини ҳамма тушуниб олганлигини учрашувнинг энг асосий якуни, деб ҳисоблайди.

Бу ҳужжатни имзолашда мухториятларнинг қатнашиш воситаси учрашувда келишиб олиндими, деган саволга жавобан Чувашия жумҳурияти Олий Кенгашининг Раиси А. М. Леонтьев бундай деди: имзолашнинг аниқ тартибини белгилаш ҳуқуқи жумҳуриятларнинг ўз қонун чиқарувчилари ихтиёрига қолдирилди. Уларнинг кўпчилиги ҳозирнинг ўзидаёқ Иттифоқ Шартномасини, гарчи Россия Федерациясининг делегацияси таркибида бўлса ҳам, тўғридан-тўғри (алоҳида сатр тарзида) имзолаш тўғрисида қарор чиқарди.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

ТОШКЕНТ МОЛИЯ ИНСТИТУТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Молия кадрлари тайёрлашни такомиллаштириш, молия, банк, ҳисоб-кредит муассасаларининг, жумҳуриятдаги бошқа корхоналар ва ташкилотларнинг молия ходимларига эҳтиёжини янада тўлароқ таъминлаш мақсадида:

1. 1991 йил 1 июндан бошлаб СССР Давлат банкининг Тошкентдаги ҳисоб-кредит техникуми, Тошкент халқ хўжалиги илмгоҳининг «Молия-кредит» ва «Ҳисоб-иқтисодиёт» факультетлари негизида Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг молия илмгоҳи ташкил этилсин.

2. Ўзбекистон ССР Вазирлар Маҳкамаси (ўртоқ Б. С. Ҳамидов) ушбу фармонни амалга оширишга доир ташкилий чора-тадбирларни кўзда тутувчи тегишли қарорни тайёрласин.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1991 йил 13 май.

ЎЗБЕКИСТОН ССР КОНСТИТУЦИЯ КОМИССИЯСИНИНГ ИШЧИ ГУРУҲИДА ҲАМДА РЕСПУБЛИКА ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ ҚЎМИТАЛАРИДА

Илгари хабар қилинганидек, шу йил 12 май куни Ўзбекистон ССР Президенти, Конституция комиссиясининг раиси И. А. Каримов раислигида республика Асосий қонунининг янги лойиҳасини тайёрловчи комиссиянинг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда комиссиянинг ишчи гуруҳи тузилди ҳамда Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши навбатдан ташқари IV сессиясининг республика давлат герби ва байроғини яратиш тўғрисидаги топшириқларини рўёбга чиқариш бўйича чора-тадбирлар белгиланди.

Яқинда ишчи гуруҳлар, Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг миллатлараро муносабатлар, тил ва байналмилал тарбия масалалари ҳамда маданият, фан, халқ таълими ва маданий меросини сақлаш қўмиталари раҳбарларининг биргаликдаги мажлиси бўлиб ўтди, унда Ўзбекистон Композиторлар ва Рассомлар уюшмаларининг, жамоатчиликнинг вакиллари қатнашдилар.

Илгари Конституция комиссияси маъқуллаган мадҳиянинг матнига мусиқа яратиш юзасидан конкурс уюштириш, шунингдек герб ҳамда байроқнинг янги кўринишларини тайёрлаш масалалари муҳокама қилинди.

Ўзбекистон ССР давлат мадҳиясининг янги матнига конкурс комиссияси томонидан танлаб олинган мусиқа вариантларини кўриб чиқиш бўйича, Ўзбекистон ССР давлат рамзлари (герби, байроғи) бўйича конкурс низоми ҳамда эксперт гуруҳларининг таркиби, шунингдек Ўзбекистон ССРнинг янги герби ва байроғини яратиш ишларини уюштирувчи ижодий гуруҳ рўйхати бугун республика рўзномаларида эълон қилинди.

«ТОШКЕНТ АМАЛИЙ УЧРАШУВИ»: ИШ БОШЛАНДИ

● Июнь ойининг ўрталарида Тошкент амалий учрашуви бўлади. Бу катта тадбирда ўнлаб етакчи чет эл компаниялари, банклари, фирмаларининг вакиллари қатнашадилар. Унга тайёргарлик кўриш ишлари ҳозирнинг ўзидаёқ қизғин тус олди. Ташкилот комитетининг биринчи мажлисида шу ҳақда гапирилди. Мажлисда Ўзбекистон ССР вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов раислик қилди.

Ўзбекистонда ҳали бундай тадбир ўтказилмаганлиги таъкидланди. Кейинги вақтларда сиёсий ва иқтисодий турмушда рўй берган ўзгаришлар, Ўзбекистоннинг мустақиллиги тўғрисидаги декларация жумҳуриятнинг халқаро майдонга мустақил чиқиши учун кенг истиқбол очди. «Тошкент амалий учрашуви» шундай тадбирдирки, унда энг йирик хорижий фирмаларнинг вакиллари Ўзбекистон корхоналари, ташкилотлари, илмий ва тадқиқот илмгоҳлари билан мустаҳкам амалий алоқа ўрната оладилар.

Июнь учрашувида Буюк Британия, Бельгия, Франция, Италия, АҚШ, Хитой, Гонконг, бир қанча араб мамлакатларининг савдо-саноат доиралари намояндалари қатнашишини айтишнинг ўзи кифоя.

Анжуман номининг ўзи унинг вазифаси алоқа ўрнатишдан, сармоядорларни жумҳуриятнинг иқтисодий имкониятлари билан таништиришдан иборат эканини жуда тўла-тўкис акс эттиради. Бунинг учун Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида катта экспозиция очилади, унга халқ хўжалиги мажмуи корхоналарида ишлаб чиқарилаётган жами маҳсулотлардан намуна қўйилиши кўзда тутилмоқда. «Тошкент амалий учрашуви» қатнашчиларига ўзларини қизиқтирган хоҳлаган корхонага бориш, етакчи олимлар ва мутахассислар билан муаммоларни ҳамда истиқболларни муҳокама қилиш имконияти берилади.

Хорижий фирмалар билан қўшма корхоналар барпо этиш, маҳсулот етказиб бериш ҳақида ўзаро манфаатли шартнома ва битимлар тузиш — учрашувнинг асосий вазифаларидан бири эканлиги ташкилот комитетининг мажлисида таъкидлаб ўтилди. Аммо Ўзбекистон шу пайтгача чет элларга чиқариб келган анъанавий маҳсулот турларига эмас, балки ҳали Ғарб бозорига таниш бўлмаган маҳсулотларни ишлаб чиқарувчи тармоқларга асосий эътибор берилади. Шу сабабли кўпгина манфаатдор вазирликлар ва идоралар меҳмонларнинг келишига мўлжаллаб экспорт имкониятлари кўргазмаларини тайёрламоқдалар.

Мажлисда шу нарса уқтирилдики, «Тошкент амалий учрашуви»нинг натижалари кўп жиҳатдан унинг ташкил этилишига, барча муассасаларининг аниқ ишлашига боғлиқдир. Шунга биноан тадбирлар ишлаб чиқилиб, тасдиқланди, уларнинг бажарилиши учун масъул кишилар тайинланди.

Савдо-саноат доираларининг намояндалари Ўзбекистонга келганларида ўз мижозлари ва ҳамкорлари билан учрашибгина қолмай, шу билан бирга қадимий диёрда яшовчи халқларнинг тарихи ва маданияти билан ҳам танишишлари мумкинлиги равшан. Жумладан улар Самарқанд ва Бухорога борадилар, жаҳонга машҳур меъморчилик обидаларини кўздан кечирадилар. Тажрибали ва ҳаваскор артистлар меҳмонларга ўз санъатларини намойиш қиладилар.

«Тошкент амалий учрашуви»ни ўтказувчи ташкилот комитетининг мажлисида жумҳурият вазирликлари, идоралари, йирик саноат корхоналарининг раҳбарлари қатнашдилар.

(ЎзТАГ.)

Об-ҳаво ва саломатлик

14 МАЙДАН — 19 МАЙГАЧА

Ўзбекистон ССР об-ҳавони кузатиш марказининг маълумотларига қараганда, шу ҳафтанинг кўп кунлари Ўзбекистоннинг барча ҳудудида об-ҳаво беқарор бўлиб туради, жала қуяди, момоқалдироқ чақнаганида ғарбдан секундига 20 метр тезликда шамол эсади. Фақат ҳафтанинг боши ва охирида жумҳуриятнинг марказий масканларида ёмғир тўхташи мумкин. Шимолий масканларда ҳафтанинг ўртасида ёмғир ёғади. Кечаси 9—11, шимолий масканларда 6—11, шундан кейин кунлар юмшаган пайтда кундузи 15—20, айрим жойларда 26—30 даража иссиқ бўлади.

* * *

Семашко номидаги тиббий даволаш ва табиий тиклаш институти мутахассисларининг фикрига кўра, об-ҳаво кескин ўзгариб турадиган бундай пайтда юрак, томир хасталиги, бош мия шамоллаши, бўғинлар оғриғи, нафас-ўпка аъзолари хасталигига чалинган бемор кишилар ўзларини нохуш сезадилар. Бунинг учун бемор кишиларнинг қон босимини вақтида ўлчаб, уни маромлаштирадиган дори-дармонлар бериш маслаҳат берилади.

ЎҚУВ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МАРКАЗИ

ТОШКЕНТДАГИ 11-шаҳар ҳунар-техника билим юрти жумҳуриятимиздаги энг нуфузли ўқув даргоҳларидан бири саналади. Бу ерда орттирилган бой тажриба кўпчиликнинг эътиборини ўзига тортмоқда. Шунга кўра, уни Ўзбекистон миқёсида йирик ишлаб чиқариш масканига айлантириш тадбирлари кўрилди.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги қарори билан бугунги кунда у янги технология бўйича жумҳурият ўқув-ишлаб чиқариш маркази сифатида фаолият кўрсатмоқда. Эндиликда бу ерда металлургия саноати мутахассисларини қайта тайёрлаш ва улар малакасини ошириш йўлга қўйилди. Шунингдек, янги марказ қатор йирик корхоналар билан бевосита шартномалар асосида ҳам иш кўради.

Бундай яқин ҳамкорлик СССР Станоксозлик саноати вазирлигига қарашли қатор корхоналар билан ҳам боғланди. Бу эса марказ ўқув-моддий базасини янада мустаҳкамлаш имконини бермоқда. Масалан, вазирлик амалий ёрдами билан марказга кўплаб дастгоҳ ва жиҳозлар етказиб бериладиган бўлди. Бунинг учун бир миллион 900 минг сўмга яқин пул сарфланди.

Марказ Бутуниттифоқ вазирлигига қарашли мутахассислар малакасини ошириш илмгоҳи жамоаси ҳимматидан ҳам мамнун. Тошкентдаги ўқув-ишлаб чиқариш марказининг муҳандис-педагог кадрлари ўз малакаларини ана шу илмгоҳда ошириб борадилар.

Анвар АЛИБОЕВ.

ТО Бугунги кун нафаси

МАМЛАКАТИМИЗДА

⊙ Самарқандда «Болалар жарроҳлиги ва реаниматология муаммолари» мавзуида Бутуниттифоқ илмий анжумани бўлиб ўтди.

⊙ Ўзбекистон ва Тожикистон халқ депутатлари Тожикистон алюмин заводи ишини биргаликда назорат қилиш юзасидан келишиб олдилар. Бу келишувга мувофиқ шу ойнинг ўзида корхонада 100 та электролизер тўхтатилади. Натижада табиий муҳитнинг аҳволи кескин яхшиланади.

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Россия Компартияси Марказий Комитетининг Пленумида СССР собиқ Вазирлар Кенгашининг Раиси Н. И. Рижков РСФСР Президентлигига номзод қилиб кўрсатилди.

⊙ СССР Олий Кенгаши 12 майда қабул қилган Қонунга ўзгартишларда бундан буён ҳарбий-денгиз флотларининг ҳамда чегара қўшинлари ҳарбий-денгиз қисмларининг матрос ва старшиналари аввалгидек уч йил эмас, икки йил хизмат қилишлари кўзда тутилади.

ХОРИЖДА

⊙ РСФСР Олий Кенгашининг Раиси Б. Н. Ельциннинг ЧСФРга расмий сафари давом этмоқда. Бугун РСФСР ва ЧСФР ўртасидаги ўзаро муносабатлар ва ҳамкорлик принциплари тўғрисидаги декларация имзоланиши кутилмоқда. Б. Н. Ельцин Словакия пойтахти Братиславада ҳам бўлади.

Бугунги кун нафаси ТО

Беминнат хизмат кишилари

Авваламбор шуни таъкидлаб ўтиш керакки, хизмат кўрсатиш транспортлари ичида энг қулайи — бу метродир. Чунки, ер ости йўлига тушган киши узоғи билан поездларни 10 дақиқа кутади. Кейин ер ости қасри қишда иссиқ, ёзда салқин. Яъни ёзнинг жазирама иссиғида ер ости йўлига тушган кишининг дили яйраб кетади. Ер усти транспортида эса бунга эришиш жуда қийин.

Хўш, ана шу қулай ер ости йўли ишчи ва хизматчилари бу муваффақиятга қандай эришмоқда? Метросозларнинг ўзига хос муаммолари борми? Мухбиримиз шу ва шунга ўхшаш саволлар билан Тошкент метроси бошлиғининг ўринбосари М. И. Исроиловга мурожаат қилди.

— Маҳмуд Иброҳимович, суҳбатимизнинг бошида ҳозирги Тошкент метрополитенининг муваффақиятлари ҳақида гаплашсак. Ер ости ишчи ва хизматчилари бу муваффақиятларга қандай қилиб эришмоқда? Бунинг сири борми?

— Ўтган йили Тошкент ер ости йўлидан 131 миллиондан ортиқ йўловчилар баҳраманд бўлишди. Бу режадагига қараганда 2 миллион ортиқдир. Бу муваффақиятларга эришишимизда ишчи ва хизматчиларимиздан Анвар Турдиев, Александр Свипарчук, Александр Вдовкин, Гулсара Ҳакимова, Елена Кабакина каби ва бошқаларнинг хизматлари катта бўлди.

Бу йилги режамизда эса 125 миллион кишига хизмат кўрсатишни мўлжаллаб қўйганмиз. Сиз ҳайрон бўлманг. Нима учун бу йилги режаларимиз ўтган йилгидан кам деб. Гап шундаки, биз метрога олдиндан қанча киши тушишини аниқ билмаймиз. Шунинг учун режалаштираётганда шу ва бошқаларни ҳисобга оламиз.

Энди биз бу муваффақиятларга қандай қилиб эришаётганимизга келсак, биз биринчидан поездлар орасидаги жадвалларга қаттиқ риоя қиламиз. Масалан, эрталаб ишчи ва хизматчилар ишга кетаётган пайт поездлар орасидаги масофа дақиқалари анча қисқартирилади. Кечқурун одамлар меҳнат қилиб қайтаётган пайтда ҳам шундай қилинади.

Бундан ташқари, ҳар бир байрам ёки тадбирга алоҳида тайёргарлик кўрилади. Масалан, «Пахтакор» стадионида футбол ёки СССР Халқлари дўстлиги саройида концертлар бўлса, Шундай вақтларда поездлар сони кўпайтирилади. Байрам ёки шаҳардаги тадбир куни ҳар бир соатни ўрганган ҳолда поездлар графиги тузилади. Оддий кунлардан ташқари, бундай соатларда ўртача 20—25 минг кўп кишига хизмат кўрсатилади.

Юқоридаги ютуқларга эришишимиз сабабларидан яна бири бизда юксак тартиб бор. Ер ости йўли ҳамма вақт яхшилаб тозаланади. Поездлар жадвали умуман бузилмаслигига ҳаракат қиламиз.

— Ўтган ойнинг 2 апрелидан одамлар харид қилаётган маҳсулотларнинг нархи ошиб кетди. Жумладан, метро ҳақи ҳам 15 тийинга кўпайди. Бундан метро манфаатдор бўлдими? Сизларнинг харажатларингизни булар тўла қоплаяптими?

— Ўзингизга маълум, охирги вақтларда бозор иқтисодиётига ўтишда кўп хизматларнинг нархи ошиб кетди. Жумладан, бизга керак бўлган нарсаларга ҳам шундай бўлди. Масалан, электр қувватидан фойдаланиш 2—2,5 баравар ошди. Ҳар бир вагоннинг нархи 200 минг сўмгача боради ва ҳоказо. Шуларнинг ҳаммаси бизни ҳамма соҳадаги каби метро хизмат ҳақини оширишга мажбур қилди.

Аммо бу ер ости йўлига кетадиган харажатларни тўла қоплагани йўқ. Нимага деганда метро таннархи ҳозир ҳар бир йўловчи учун 24,5 тийинни ташкил этмоқда. Фақат биз бу кўрилган тадбирдан анча йўловчиларни йўқотдик, холос. Мисол учун шу йилнинг апрель ойига бўлган маълумотларга қараганда ярим миллиондан кўпроқ киши метрога кирмади. Бу ўрта ҳисобда ҳар куни 25—30 минг одам камайди деган гап.

— Яқинда метрополитеннинг Ўзбекистон йўлида иккита янги бекат ишга туширилди. Шу икки бекатнинг ишга туширилиши ҳамда ер ости йўлининг келажаги ҳақида гапириб берсангиз.

— Ҳа, байрам арафасида ишга туширилган бу икки бекатнинг номлари «Тинчлик» ва «Беруний»дир. Узунлиги тўрт километрга яқин бўлган бу бекатларни метросозлар уч ярим йилда қуриб битказдилар. Муддатидан икки ой илгари битказилган бу бекатларда Я. Мансуров, Ф. Музаффарова, А. Табибов сингари меъморларнинг хизматлари катта бўлди. Энди Тошкент ер ости йўлларининг узунлиги 31 километрга етди. Бекатлари эса 23 та бўлди. Эндиликда ҳар куни икки янги бекатдан 50 минг киши фойдаланади.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, безатилиши жиҳатидан ноёб бўлган бу иккита бекатнинг очилишини минглаб ҳамшаҳарларимиз сабрсизлик билан кутишарди. Чунки, энди Қорақамиш ҳамда Шифокорлар даҳаларининг кишилари қулай ва шинам транспортга эга бўлдилар. Бундан ташқари, талабалар ҳам бундан беҳад хурсанд.

Метронинг келажагига келсак, бизда 2000 йилгача мўлжалланган дастур бор. Айни пайтда «Ташметрострой» қурувчилари Тошкент метросининг учинчи йўлида фаол иш олиб бормоқдалар. Бу Юнусобод йўналишининг узунлиги ўн километрни ташкил этади. Ҳозир «Лоҳутий» ҳамда Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси бекатлари атрофида ер ости қазиш ишлари олиб борилияпти. 1995 йилга келиб бу йўналишда олтита бекатларни фойдаланишга топширишни режалаштирганмиз.

Хуллас, Тошкент метроси ишчи ва хизматчилари ҳамшаҳарларимизнинг олисини яқин қилиш борасида ҳозир тинмай изланмоқдалар. Улар бундан кейин ҳам ўзларининг барча имкониятларини ишга солиб халққа хизмат қилаверадилар.

Суҳбатдош Ғулом ЮСУПОВ.

БЕЖИРИМ ВА СИФАТЛИ

Ф. ХЎЖАЕВ номидаги 1-пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмасида бежирим ва сифатли маҳсулот тайёрлайдиган цех иш бошлаганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. У ерда 70 га яқин ишчи самарали меҳнат қилмоқда.

— Цехимизда асосан эркаклар оёқ кийими тайёрланади, — дейди бўлинма устаси Д. Машрапова. — Улар айни баҳор ва куз ойларида эркакларга қўл келади. Шунинг учун ҳам бўлса керак харидоргир. Демак бизнинг бу маҳсулотимиз аҳоли талабини қондирмоқда.

Техника тараққий этаётганлиги туфайли ҳам бўлса керак, шаҳримиздаги бу бирлашманинг ишлаб чиқараётган халқ истеъмоли буюмларига талаб катта. Чунки аввалги йилларга нисбатан ҳозирги вақтда ишлаб чиқаришда кескин ўзгаришлар юз бераяпти. Маҳсулотлар сифатли ва харидорбоп қилиб тайёрланмоқда. Шунинг учун ҳам чет эл маҳсулотларига талаб қандай бўлса айни вақтда ўзимизда ишлаб чиқарилган буюмларга ҳам эҳтиёж шундай сезилмоқда.

Бирлашманинг эркаклар оёқ кийими тайёрлайдиган алоҳида цехининг ўзига хос фидойилари бор. Улардан Мавлуда Абдуллаева, Оксана Санина, Фарҳод Раупов, Мунаввар Хайбуллаева кабилар зиммаларидаги режаларини 120—170 фоизга адо этишмоқда.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПРОКУРАТУРАСИДА

ТЕРГОВ ОЛИБ БОРИЛМОҚДА

Кеча Олой деҳқон бозорида бир неча ёш нарх-наволар қимматлиги баҳонаси билан жанжал кўтариш ва тартибсизликларни келтириб чиқаришга уриндилар. Ҳуқуқ-тартибот ходимлари ҳамда жамоатчилик вакилларининг фаол иштирокида бунга барҳам берилди. Уч киши ушланди ва прокурор ижозати билан ҳибсга олинди.

Шаҳар прокуратурасида тергов гуруҳи ташкил этилди. Бу ҳодиса юзасидан тергов бошланди.

Қудратимиз—дўстликда

ТАБРИККА ЖАВОБАН

«П Р А В Д А» рўзномасида КПСС Марказий Комитети Котибиятининг совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабасининг 46 йиллиги муносабати билан эълон қилинган табрикномасини Ўзбекистон заминида истиқомат қилувчи уруш, меҳнат ва СССР Қуролли Кучларининг фахрийлари бўлмиш бизлар чуқур миннатдорчилик ва ташаккур ҳис-туйғулари билан кутиб олдик.

Ҳа, бизнинг ёшлигимиз аёвсиз уруш онларига тўғри келди. Лекин бу уруш бизларни янада тоблантирди, турли миллатга мансуб халқ ва элатларнинг ўзаро дўстлик ва қардошлиги кучини яна бир бор синаб кўришга ёрдам берди. Ана шундай ишонч ва дўст ҳамда ўртоқнинг елкама-елка туриши туфайли куч жиҳатидан бақувват бўлган душманга қақшатқич зарба беришга эришдик. Урушдан кейин эса биз фахрийларнинг ҳар биримиз ўз иш жойимизда ҳалол ва фидокорона меҳнат қилишга интилдик. Бизнинг бутун умримиз ана шундай ишонч, инсон ақл-заковага эътиқод билан йўғрилгандир. Биз бугунги кунларда ҳам шундай ишонч, шундай эътиқод билан яшамоқдамиз, бу имон ва эътиқодни ёшлар қалбига олиб кирмоқдамиз.

Дўстлигимиз ва қардошлигимизнинг кучи тўғрисида мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларида, ёшлар билан учрашган пайтимизда тўлқинланиб гапирамиз. Ҳақиқий ҳарбий хизматга отланган ёшлар ҳузурида — яъни чақирув пунктларида ҳам йигитларга ана шундай эзгу ҳис-туйғуларимизни изҳор этишни ўзимизнинг бурчимиз деб биламиз. Улуғ Ватан фронтида қатнашганлар ички қўшинларнинг аскарлари ҳузурига тез-тез бориб турадилар. Маълумки, у ерда республикамиздан борган ёшлар хизмат қилишмоқда, уларнинг зиммасига миллатлараро муносабатлар анча таранглашган бир кезда совет кишиларининг тинчлигини сақлашдек вазифа юклатилган. Биз, фахрийлар корхоналар, ўқув юртлари, маҳалла клубларида жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати музейларини ташкил этишда ҳам фаоллик билан иштирок этмоқдамиз. Бир сўз билан айтганда уруш, меҳнат ва СССР Қуролли Кучларининг фахрийлари бугунги кунда ҳам ўзларининг жанговар иш жойларида бўлишиб, ўз донишмандликлари ва тўплаган тажрибалари билан кишиларнинг бир-бирларини тушунишлари ва фуқаролик тотувлиги йўлида жонбозлик кўрсатмоқдалар.

С. ОХУНЖОНОВ, Й. БОБОЖОНОВ, Т. СОДИҚОВ, Н. АҲМЕДОВ, В. ГОРЕНКОВ, И. АСРИЕВ, Л. СУЗДАЛЬЦЕВА, С. РАҲМАТХЎЖАЕВА ВА ЎЗБЕКИСТОН ЖУМҲУРИЯТИ ҲАМДА ТОШКЕНТ ШАҲАР УРУШ, МЕҲНАТ ВА СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ ФАХРИЙЛАРИ ШАҲАР КЕНГАШИНИНГ БОШҚА ФАОЛЛАРИ.

Футбол

МУҲИМ ҒАЛАБА

Кеча «Пахтакор» ва «Динамо» (Киев) учрашувини кўриш учун ўйингоҳга 30 мингга яқин футбол ишқибозлари ташриф буюришди. Ҳар ҳолда оғир пайтда уларнинг командага ишонишлари, қўллаб-қувватлашлари зое кетмади. Жамоамиз ҳимоя чизиғининг жуда бўшлигини ҳисобга олган ҳолда шаҳримизнинг «Трактор» командасида тўп сураётган собиқ пахтакорчи Сергей Бондаренконинг яна қайтиб келиши эса айни муддао бўлди. Кечаги ўйинда футбол мухлислари уни жуда илиқ кутиб олишди. Сергей ҳам майдонда катта маҳорат кўрсатиб, «Пахтакор»га ҳали анча фойдаси тегиши мумкинлигини исботлади. Умуман, ўйин командамизнинг кетма-кет ҳужумлари билан бошланди. Футболчиларимиз яшил майдонда жуда енгил ҳаракат қилишарди. Учрашувнинг 15-дақиқасида Шквириннинг тонови орқали усталик билан оширган тўпини Миржалол Қосимов кучли зарб билан рақиб дарвозасининг тўрига туширди. Орадан 5 дақиқа ўтгач Шквирин ҳам ўзининг навбатдаги 6-тўпини киритди. Афсуски, иккинчи бўлимда «Пахтакор»чиларнинг яна эски «касали» қўзғаб қолди. Улар асосан ҳимояга ўтиб олдилар. Ҳатто Шквирин 11 метрлик жарима тўпини ҳам аниқ йўналтира олмади. Шундай қилиб жамоамиз 2:0 ҳисобида муҳим ғалабани қўлга киритди. Ўйлаймизки, ушбу ғалаба кейинги ўйинларда ҳам футболчиларимизга кўтаринки кайфият бахш этади.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

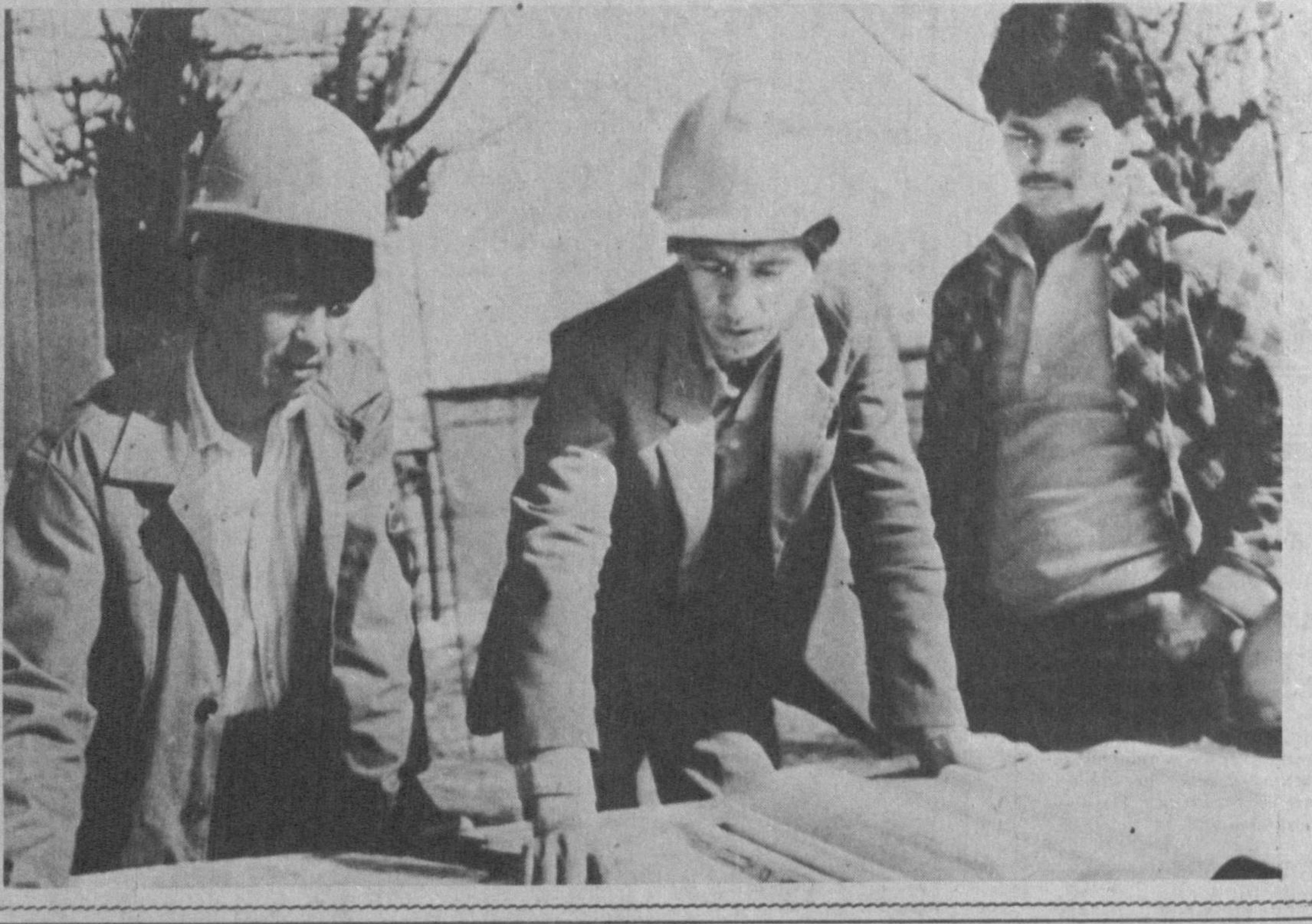

Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли Қўйлиқдаги темир-бетон буюмлари заводи ишчилари хом ашёнинг етишмаслигига қарамасдан, объектларни ўз вақтида топширишга ҳаракат қилмоқда. Бунда корхона устаси Абдулла Ҳамроев, иш боши Деҳқонбой Арапов ва тикловчи Ботир Солиҳовларнинг ҳиссалари катта бўлмоқда.

СУРАТДА: (чапда) Абдулла Ҳамроев, Деҳқонбой Арапов, Ботир Солиҳовлар қурилиш лойиҳасини кўздан кечирмоқда.

Меҳнатинг—зийнатинг

НУРЛИ ИЗЛАР

ОЛАМШУМУЛ тарихий Ғалабани Павел Дмитриевич Германияда севинч ёшлари билан кутиб олганда 18 ёшда эди. Қўллари меҳнатда қадоқланган, инсонлик ғурури босқинчилар томонидан таҳқирланган Павел Совет Армияси сафига кўнгилли бўлиб ёзилди. Йигитлик бурчини адо этгач, даҳшатли уруш йилларида хавфли ердан Тошкентга кўчиб келган опасиникига қайтиб келди.

1951 йиллари янги транспорт воситаси ҳисобланган троллейбус ҳайдовчилик курсига ҳужжатини расмийлаштирди. Кўп ўтмай ўқиш билан бирга слесарлик касбини ҳам мустақил ўзлаштириб олган фидокор йигитни ҳайдовчилар ўзларига маршрут бошлиғи этиб тайинладилар. Калинин майдони — Темир йўл вокзали оралиғида ҳаракатланувчи 1-йўналишдаги машиналарни техник жиҳатдан пухта таъмирлаш, ҳайдовчилар орасида намунали интизом ўрнатиш самарали йўлга қўйилди. Маршрут бошлиғининг ишбилармонлиги натижасида йўловчилар ташиш ҳажми бошқа троллейбус маршрутлариникига нисбатан 12 фоизга ўсди. Меҳнат интизомини бузувчилар сафи 15, машиналарнинг бузуқлиги сабабли йўлдан қайтиб келиш ҳоллари 8 фоизга камайди. Унинг ташаббуси билан 5-комсомол-ёшлар йўналиши ташкил қилинди. Энг қувончлиси жамоа орасида ҳурмат топган маршрут сардори Ленин партияси сафига қабул қилинди.

Шаҳримизнинг Гоголь кўчасида нураб кетган вагон ремонти заводи Болгар даҳосида бунёд этилган янги таъмирлаш корхонасига кўчди. Троллейбус техникаси тузилиши системасини пухта ўзлаштириб олган Павел Дмитриев партия йўлланмаси билан таъмирлаш цехига бошлиқ этиб тайинланди. Янги раҳбар биринчи навбатда кадрлар қўнимсизлигига катта эътибор берди, малака ошириш курсларини очди. Ҳар ойда режага қўшимча 3 та машина ва 5 та трамвай йўловчилар хизматига чиқди.

Хуллас, Павел Дмитриевнинг тинчи яна «бузилди». Камтарликдан камол топган устоз энди троллейбус манзилгоҳига директор этиб тайинланган эди. Ўшанга ҳам 12 йил бўлди. Аҳолига хизмат кўрсатиш самарадорлиги тубдан ўзгарди. Жамоа орасида Ленин ордени соҳиби Е. Хромушина, Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори чилангир Ш. Умаров, миллион чақирим йўлни троллейбусда авариясиз босиб ўтган Э. Ниёзалиев, К. Асқаров, К. Ли, З. Новикова каби чапдаст ҳайдовчилар етишиб чиқди.

— Павел Дмитриевич ҳайдовчиларнинг чинакам отахони. Ишда, оилада, ахлоқ ва одобда фойдали маслаҳатлар бериб туриши троллейбусчиларнинг турмуш тарзини яхшиламоқда, — дейди биз билан суҳбатда депо касаба уюшмасининг раиси Ю. Маткаримов. — Отахоннинг беназир ғамхўрлиги туфайли ўтган йили 400 та ҳайдовчи ва таъмирловчилар Совет Иттифоқи шаҳарларида саёҳатда бўлдилар, санаторий ва дам олиш уйларида соғлиқларини тикладилар.

Ҳозирги кунда иқтидорли П. Дмитриев иш боши бўлган троллейбус корхонаси ўзини-ўзи бошқариш усулида ишлашни режалаштиряпти. Шу йилнинг кейинги уч ойи мобайнида корхона ҳайдовчилари 1,5 миллион чақирим йўлни троллейбусда авариясиз босиб 14 миллион йўловчига маданий хизмат кўрсатдилар.

Павел Дмитриевични хизматлари муносиб тақдирланди. Яқинда унга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими деган юксак унвон берилди. Қучоқлари даста-даста анвойи гулларга тўлган устоз шогирдлари даврасида меҳнат билан чархланган йўлларини мароқ билаб эслади.

Фаттоҳ АБДУРАҲИМОВ.

Ваколат

АҚИДА ҲАҚИДАГИ ҲАҚИҚАТ

ЎРТА бўйли, истараси иссиқ бу аёлни кутилмаган жойда учратиб қолардим. Касби ўқитувчи бўлган киши нега энди гоҳ райкомга, гоҳ ижроқўмга югуради? Қурилиш, транспорт, саноат корхоналари ҳузурига уни нима ташвиш бошлаб келаяпти? Умуман, у ишдан бўш вақтларини нега энди идорама-идора кезиш билан ўтказаяпти?

У билан учрашишга жазм этдим. Исми-шарифи Ақида Тўлаганова экан. Ўзи ҳақида қисқа ва лўнда гапириб берди: олий маълумотли, 17 йилдан буён педагоглик қилади, КПСС аъзоси, жуда кўп фахрий ёрлиқлар билан мукофотланган, Мирокомил, Миразиз, Миржалол исмли бири-биридан ширин, ақлли ва одобли ўғиллари бор. Кўпчилик юксак ишонч билдириб, уни Акмал Икромов район Кенгашига депутат қилиб сайлабди.

— Шу ишончни оқлай олмасдан одамлар олдида юзим шувит бўлиб қолишидан чўчиб югуриб-елиб юрибман, — дейди Ақида бироз ўнғайсизланиб, — ўзингиз биласиз, ҳозирги ошкоралик ва демократия жараёни қизғин давом этаётган пайтда халқнинг хоҳ кичик, хоҳ катта бўлсин, ҳокимият органларида ваколатли вакили бўлиш жиддий масъулият талаб этади. Илгари қимтиниб турадиган одамлар ҳам эндиликда ҳақ-ҳуқуқини талаб қилиб, бор ҳақиқатни юзингга шартта-шартта айтиб қўя қолади. Яқинда бир воқеанинг гувоҳи бўлдим. Кўп қаватли уйлардан бирининг олдида жиккаккина кампир каттароқ лавозимдаги депутатни гап билан маданий қилиб роса савалаётган экан:

— Уйингизни ремонт қилдириб бераман, дединг. Ишондим. Иккинчи марта яна мурожаат қилганимда қўйнимни пуч ёнғоққа тўлдириб, хонангдан силлиққина чиқариб юбординг. Хўп дедим. Вақти бўлмаётгандир, яна сабр қилайчи, дедим. Мана, шунга ҳам 3—4 ой ўтиб кетди. Ҳой болам, оғиримни енгил қиларсан, деган умид билан сайлов кунида мен ҳам сенга овоз берганман. Сен эса илгариги депутатлардай кекса ҳолимга мени лақиллатиб юрибсан. Кўзингни оч йигит, у замонлар энди қайтмас бўлиб ўтиб кетди. Ваъдабоз депутатни ваколатидан ҳам, ўтирган курсисидан ҳам маҳрум қилиш қўлимиздан келади...

Кексанинг бу гапини эшитиб вужудимда титроқ уйғонди. Шу-шу, энг кичик талабни ҳам вақтида, бекаму кўст бажаришга интиламан...

— Сизнингча, депутат қиёфаси қандай бўлиши керак? — деб берган саволимга Ақида анчагача хаёлга ботиб, чуқур мулоҳазадан кейин шундай жавоб қилди:

— Биласизми, менинг назаримда, халқ ишонч билдирган кишилар халқимизнинг ўзидай меҳри дарё, бағри кенг, ҳар жиҳатдан баркамол, камтар ва инсонпарвар, энг муҳими, дадил, субутли, ушлаган жойидан кесадиган шахс бўлмоғи лозим. Илгари фалонта ишчи, писмадонча аёл сайланиши керак, дея юқоридан узундан узоқ рўйхат туширилларди. Айниқса, ишчи билан колхозчи кўпроқ бўлсин, деб зиёлилар сонини чеклаб қўйишарди. Ҳозир бундоқ ўйлаб қарасам, дастгоҳ олдидаги ёки даладаги илғорларнинг кўпчилиги гапга нўноқ, юраксиз кишилар бўлиб, уларни истаган томонга бошлайвериш мумкинлиги айрим лавозимдор шахсларга жуда қўл келар экан. Биз эса буни оддий меҳнаткашга катта эҳтиром, деган хаёлга бориб юравердибмиз. Ахир, раёсатларда ўз сайловчилари орзу-умидини ёқлаб «жанг» қилабилмайдиган кимса депутат бўлиб қаёққа борарди.

— Энди-чи? Сиз қандай ҳаракат қилаяпсиз?

— Ҳозир, умуман, депутатга оғир. Чунки, яшаш бироз мушкуллашиб қолди. Бунинг устига нархнавонинг ошиши. Яхшиямки, Президентимиз Фармони билан тирикчилик учун энг зарур бўлган ун маҳсулотлари баҳоси ўз ҳолича қолдирилди. Бу ҳам анча енгиллик, албатта. Лекин барибир халқимиз дарди-ташвишлари кўп, ечилмаган муаммолар анчагина. Буни сайловчиларимнинг ҳар кунги талаблари, илтимослари рўй-рост кўрсатиб турибди. Қўлимдан келганича уларнинг ҳожатини чиқаришга уриниб юрибман. Гоҳ у, гоҳ бу идорада мени учратишингизнинг боиси ҳам ана шунда. Раёсатларда кишилар истакларини баён қилишга интиламан, у ёки бу қарорнинг пухтароқ қабул қилиниши учун унинг муҳокамасида фаол иштирок этаяпман. Ана шундай ҳолларда мени шу Кенгашга сайлаган кишилар ҳамиша кўз олдимда туради.

— Талаблар жуда кўпми? Уларнинг ижроси қандай?

— Буни район Кенгашига мени сайлашган Учтепа, Ғафур Ғулом маҳаллалари аҳли ва 197-мактаб жамоасидан сўраганингиз маъқул.

Мана, Учтепа маҳалласи кексалари даврасидамиз.

— Барака топсин, Ақида қизимиздан ҳаммамиз хурсандмиз, — дейди маҳалланинг ҳурматли онахони Жамила ая, — унинг куч-ғайрати билан кўпгина кўчаларимиз сонга кириб қолди, санитария ҳолати яхшиланди. Айниқса, мен Ақидахоннинг кўп болалик оилалар ва ногиронларга ғамхўрлигидан жуда мамнунман. Ҳар байрам арафасида уларга 50—100 сўмдан ёрдам ундириб беради, тақчил озиқ-овқат маҳсулотлари, қурилиш материаллари топишда ёрдамлашади.

У Шароф кўчасидаги 23-уйда яшовчи Исаевлар оиласи бошига тушган фожиа пайтида депутатнинг ҳамдардлигини кўзига ёш олиб гапириб берди. Бу оилада ота вафот этгач, опа ишга яроқли ўғли Набижон билан қолади. Агар у ҳам армия сафига чақирилса, қаровсиз қолган оила мушкул аҳволга тушиши табиий эди. Буни билган Ақида ҳарбий комиссариатга бориб, депутатлик сўрови билан Набижонни ҳарбий хизматдан олиб қолади. Депутатнинг бундай хайрли ишлари жуда кўп.

— Кўчаларимиздаги ариқлар энсиз ва саёзлигидан ёзда сув тошиб, асфальтни кемириб ётарди, — дейди Ғ. Ғулом номидаги маҳалла қўмитаси раиси Қўчқор ака Йўлдошев, — биз бу масалада қизимиз Ақидахонга мурожаат қилдик. Умри узоқ бўлсин илоё, елди-югурди, хуллас, ариқларга лотоклар ётқизиш ишларини ниҳоясига етказишга эришди. Шу йилнинг ўзида маҳалламиздаги 36 та камқувват оилага ёрдам пули ундириб берди.

Сўнгги суҳбатимиз Ақида ишлайдиган мактаб директори Турғун Қўчқоров ҳузурида бўлди.

— Мен, — деди директор,—ўртоқ А. Тўлагановнинг депутатлик фаолияти ҳақида гапирмоқчи эмасман. Бу ҳақда қисман сайловчиларнинг ўз оғзидан эшитибсиз. У қандай педагог? Шу саволингизга жавоб берақолай. Мактабда у асосий эътиборни шу билим даргоҳи билан оила ўртасидаги алоқани мустаҳкамлашга қаратмоқда. Худди ана шунинг учун ҳам бизда ўзлаштириши паст ўқувчилар ниҳоятда кам. Агар унинг дарсида бўлсангиз, Ақидани бемалол саҳна соҳибига қиёслашингиз турган гап. Шу туфайли ҳам у бошқараётган мактабимиз командасидан жуда кўп ўқувчилар ҳар йили «Ёш адабиётчилар» олимпиадасининг ғолиблари бўлишади.

— Ҳали кўчада гаплашувдик. Қаёққадир шошаётган эканлар...

— Ҳа, — дея кулди директор, — биз унга мактаб жамоаси номидан қўшимча спорт зали қуриш юзасидан талабнома топширган эдик. Шу масала юзасидан район ижроқўмига шошиб кетаётувди. Биз Ақидамиз билан ҳақли равишда фахрланамиз!

Ақида ҳақидаги бор ҳақиқат мана шу...

Қидирбой ТЎЛАБОЕВ,
кекса муаллим.

Ҳурматли муҳарририят! Маълумки, Кенгашларнинг амалий фаолиятида депутатларнинг сўрови муҳим аҳамиятга эга. Хўш, депутатлик сўрови ўзи нима? Кимлар ана шундай сўров билан мурожаат қилишлари мумкин? Бундай сўровлар қандай тарзда берилади? Ана шулар ҳақида «Оқшом» саҳифасида мутахассис мақоласи берилса айни муддао бўлур эди.

Холмат Жалилов, сайловчи.

ДЕПУТАТ СЎРОВИ

ДАВЛАТИМИЗ асосчиси В. И. Ленин Кенгашларнинг раҳбарлик ва ташкилотчилик қобилиятини кўтаришда депутатларнинг ишчанлигини яхшилаш зарурлиги тўғрисида шундай деган эди: «Депутатлар нима бўлаётганлигини ўзлари текширишлари, ўз сайловчилари олдида бевосита ўзлари жавоб беришлари керак».

Унинг бу асосли тавсияси ҳар бир депутат учун аниқ иш дастуридир. Унда депутат фаолиятининг ҳамма томонлари мужассамлашган. Депутат қиёфаси эса жамиятимизнинг ҳозирги палласида унинг шахсий фазилатлари, хизматлари, сайловчилар олдидаги обрў-эътибори, бошқачароқ қилиб айтганда, депутат бўлиш халқ меҳри ва ишончини қозониш демакдир. Бу — катта бахт, уни ҳар бир депутат кўз қорачиғидай эҳтиёт қилмоғи зарур. Шулардан келиб чиқадиган дастлабки хулоса—ҳар бир депутат Кенгашнинг ҳамма соҳадаги фаолиятида бевосита иштирок этиши керак.

Айниқса, Кенгашларнинг амалий фаолиятида депутатларнинг сўрови катта аҳамият касб этади.

Депутатлик сўрови — бу СССР ва Иттифоқдош республикалар Конституцияларнинг махсус моддаларида ўз ифодасини топган. У моҳиятига кўра Кенгашлар назорат фаолиятининг таркибий қисмидир. СССРда халқ депутатларининг статуси тўғрисидаги Қонунда шундай дейилади: депутатлик сўрови Кенгашлар раёсатида депутатнинг давлат органларига ва мансабдор шахсларга расмий тушунтириш ёки ўз позициясини баён қилиб бериш ҳақидаги талабидир.

СССР иттифоқдош ва автоном республика халқ депутати халқ депутатлари съездининг мажлисларида ва Олий Кенгашлар раёсатларида тегишли равишда СССР Олий Кенгаши раёсатига, СССР Олий Кенгаши Раисига, СССР Министрлар Кенгашига ҳамда иттифоқдош, автоном республика халқ депутатлари съезди ва Олий Кенгашлари томонидан сайлаб қўйиладиган бошқа давлат органларининг раҳбарларига сўров билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эгадир. Иттифоқдош ва автоном республиканинг халқ депутатига ҳам тегишли республика ҳудудида жойлашган Иттифоққа бўйсунувчи корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг раҳбарларига республика тасарруфига берилган масалалар юзасидан сўров билан мурожаат қилиш ҳуқуқи берилган. Ана шундай ҳуқуққа маҳаллий Кенгаш депутати ҳам моликдир.

Сўров депутат ёки бир гуруҳ депутатлар томонидан ёзма равишда ёки оғзаки берилиши мумкин. Ёзма равишда киритилган сўров съезд мажлисида, Кенгаш раёсатида ўқиб эшиттирилиши шарт. Сўров киритилган давлат органи ёки мансабдор шахс унга халқ депутатлари съездининг мажлисида, Кенгашлар раёсатида СССР, иттифоқдош ва автоном республикалар Қонунларида белгилаб қўйилган муддат ва тартибда оғзаки ёки ёзма жавоб беришлари зарур. Унинг натижалари юзасидан Кенгаш қабул қилган қарор албатта эълон қилинади. Кенгаш давлат органи ёки мансабдор шахс зиммасига депутат сўрови юзасидан қабул қилинган қарорнинг бажарилиши тўғрисида белгилаб қўйилган муддатда ҳисобот бериш вазифасини юклайди.

Шуни таъкидлаш зарурки, ҳали ҳам кўплаб идоралар ўз фаолиятларида Кенгашларни четлаб ўтишга ҳаракат қилишаётганликлари сир эмас. Ҳокимият органлари бундай аҳволга бефарқ қарамасликлари даркор. Бунинг учун ҳокимият органлари фаолиятидаги демократик хусусиятларни янада тараққий топтириш лозим. Доимий комиссиялар, ижроия комитетлар ишини такомиллаштириш зарур. Ҳар бир участка учун ижроия комитет ёки унинг бўлим, бошқармалари ва идораларининг раҳбарлари масъулдирлар. Лекин лавозимдор ўртоқларнинг ҳаммаси ҳам Кенгашларнинг раёсатларида депутатлар олдида вақти-вақти билан ҳисоб бериб турмайдилар. Бунинг устига депутатларимиз ҳам раёсатларда жиддий масалаларни кун тартибига кескин қўйишмаяпти. Бу ўз навбатида баъзи жойларда илгаригидек кишиларни камчиликларга хотиржамлик билан қарашга, яна муросасозликка ўргатиб, ташаббускорликни бўғиб қўйяпти. Айниқса, қуйи органларда депутатларнинг у ёки бу раҳбарга сўров билан мурожаат қилиш ҳоллари жуда кам. Агар эсингизда бўлса В. И. Ленин депутат сўрови сансалорликка қарши курашнинг услубларидан энг муҳими эканлигини алоҳида таъкидлаган эди.

Демак депутат сўрови халқ вакилларининг зарур ҳолларда ижроия комитет, унинг бўлим ва бошқармалари, шунингдек, мазкур ҳудудда жойлашган корхона ва ташкилотлар раҳбарларидан ваколати доирасидаги масалалар юзасидан расмий изоҳлар талаб қилиш ва жавоб олиш ҳуқуқини таъминловчи энг ишончли кафолатдир. Шуни яна таъкидлаш керакки, депутат сўрови Кенгашнинг назорат қилиш ҳуқуқини амалга оширишда ҳам катта ташкилий аҳамиятга эга.

Сўров негизида кўп ҳолларда сайловчилар наказларининг бажарилиши, аҳолига коммунал-маиший ва ижтимоий-маданий хизмат кўрсатиш муаммолари ва бошқа хизматлар билан боғлиқ масалалар ётади. Сўровлар раёсатлар кун тартиби билан боғлиқ эмаслигини алоҳида қайд этиб ўтиш даркор. Сўров овозга қўйилиб, кун тартибига киритилади. Аммо баъзан бизда сўров билан саволни аралаштириб юбориш ҳоллари ҳам учраб туради. Бу икки тушунча алоҳида-алоҳида мазмунга молик эканлигини унутмаслик керак. Жумладан, депутат саволи уни қизиқтирган масала бўйича маълумот олиш тўғрисидаги илтимосдан иборат бўлса, сўров депутатнинг ваколати чегарасида аниқ бир масала юзасидан тегишли органлар ёки мансабдор шахслардан расмий изоҳ талаб қилишидир. Савол бериш ҳуқуқига раёсатнинг ҳар бир қатнашчиси, шу жумладан, таклиф қилинган кишилар ҳам эгадирлар. Сўров эса ундан фарқли ўлароқ фақатгина депутатларга берилган ҳуқуқдир.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар маҳаллий Кенгашларининг 1990 йилдаги ҳужжатларини ўрганиш ва таҳлил қилиш натижалари шуни кўрсатадики, йил мобайнида ҳамма районларда раёсат ўтказилган. Раёсат мажлисларининг бирортасида Конституция ва халқ депутатлари статусига асосан депутатлик сўровига жавоблар муҳокама қилинмаган. Зеро, Кенгаш раёсатларида ўзлари бажариши зарур бўлган масалаларни бошқа ташкилот ёки корхоналар зиммасига юклаш учун сўров ҳуқуқидан фойдаланишга ҳаракат қилувчилар ҳам бор. Шуниси характерлики, баъзи бир Кенгашларнинг раёсатларида ижроия қўмитасининг масъул ходимлари депутатлардан тушган сўровлар тўғрисида ахборот бермоқдалар ва сўров бўйича қарор лойиҳаси тақдим қилмоқдалар. Аслида эса раёсатда сўров бериш фақат депутатгагина берилган ҳуқуқ эканлигини тушунмасликнинг оқибатидир. Бу ҳол Кенгашларнинг раҳбарлик ролига салбий таъсир кўрсатиши табиий. Худди шунинг учун ҳам Кенгашлар ва уларнинг раёсатлари депутатлар сўрови ҳуқуқлари тўғрисида махсус суҳбатлар ўтказишни ташкил этсалар, мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Кабир КОМИЛОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби.

Янгиликлар Воқеалар

ҚАЛБАКИ ПУЛ ЯСАГАНИ УЧУН

ПАРИЖ. Парижлик қовоқхоначи Мишель Кеммашнинг ҳаётида у анчадан буён кутган воқеа юз берди — уни қамоққа олишди. Ўз тақдиридаги бундай бурилишдан хурсанд бўладиган одамлар жаҳонда кам топилса керак, бироқ Кеммаш қамалганидан кейин анча енгил тортди. Чунки қалбаки пул ясашда ва сақлашда у саккиз йил муқаддам айбланган эди, суд эса эндигина бўлди. Суд жараёни хилма-хил юридик ишкалликлар туфайли орқага сурилаверди.

Энди мамлакат инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш Европа судига изоҳ беришига тўғри келади. Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш судининг мажлиси 19 март кунига белгиланган эди. Лекин мажлис бўлмади. Чунки қовоқхоначи бу вақтда қамоқда эди ва шу туфайли саволларга жавоб бериш учун келолмади.

САЁҚ ЖОНИВОРЛАР

САН-ФРАНЦИСКО. Баҳор келиши билан Флорида штатидаги боғ-хизмати ходимларининг ташвишлари кўпаяди. Маҳаллий аҳолини теварак атрофга, айниқса оёқ остига диққат билан қараб юриш тўғрисида огоҳлантириш уларнинг вазифаси. Чунки бу пайтда тимсоҳга дуч келиб қолиш ҳеч гап эмас.

Йилнинг ана шу фаслида тимсоҳлар саёҳат қилишга мойил бўлишади ва кўпинча бирор кимсанинг ҳовлисига кириб қолишади ёки ҳовлидаги ҳовузга тушиб олишади. Штат аҳолисидан ҳар йили чақирилмаган меҳмонлар устидан 8 мингдан 10 мингтагача шикоят тушади. Боғ хизмати ходимлари саёқ жониворларни қўриқхонага қайтаришади.

Баъзан бундай сайрлар тимсоҳлар учун фожиали тугайди. Ўтган йили одамларга хавфли даражада яқинлашиб қолган қарийб 4 мингга яқин жонивор ўлдирилган эди. Ноилож қолиб тимсоҳни отиб қўйиш ҳоллари йилдан-йилга кўпаймоқда,

Тимсоҳлар одамларга ниҳоятда камдан-кам ҳолларда ҳужум қилади. Ўтган йили атиги 17 та ана шундай воқеа юз берди. Бу воқеаларнинг ҳаммаси сувда бўлди. Одамлар ҳалок бўлган ҳоллар ҳам кам эмас. 1948 йилдан буён 5 киши ваҳшийларга ем бўлди.

Раҳмдил ва мурувватли бўлайлик

ТАҚСИМОТ ТАРОЗУСИ БУЗИЛМАСИН

УЛУҒ Ватан уруши қатнашчилари афсуски йил сайин камайиб бормоқда. Бир-икки йил ёки ўн йилдан кейин қанча қолади, бу номаълум. Лекин биз уларнинг ҳамма муаммоларини ҳам ҳал қила олаяпмизми?

— Биз уларнинг муаммолари тагига етгунимизча яна қанча вақт керак бўларкин, — дейди Тошкент шаҳар прокуратурасининг коллегия йиғилишида шаҳар прокурори А. Солиҳов. — Жойларда уларнинг соясида кун кўраётганлар бор. Прокуратура аниқлаяпти, текширяпти. Аммо бошқарма, муассасалар маъмурияти, жамоат ташкилотлари-чи?! Улар нега қарамайди, текширса ҳам натижаси нега бўлмайди? Ҳаётдан кўз юмганларнинг қимматбаҳо буюмларини талон-тарож қилаётганларни ҳам учратяпмиз. Жиноят бор, лекин жиноятчи аниқ эмас!..

Айниқса савдо, соғлиқни сақлаш ёки ижтимоий таъминотдаги камчиликлар қачон бартараф бўлади? Қолаверса район прокурорлари қаёққа қараяпти? Ҳамма гап ҳам ана шунда. Хуллас, бугунги йиғилишдан мақсадимиз пойтахт уруш қатнашчиларига ажратилган маҳсулотларнинг тақсимоти қандай бораяпти? Шу ҳақда кўпчилик кенгашиб бирор қарорга келишдан иборат...

Шаҳар бўйича 3466 минг, яъни 2 фоизгина уруш ногирони бор экан. Телефонлаштиришдан тортиб, хонадонларини ремонт қилишгача — ҳамма-ҳамма юмушлари муаммолигича турибди. Арз устига арз эса кун сайин ортмоқда. Йил давомида уруш қатнашчиларига ажратилган уй-жой масаласини ҳал этишимиз керак.

—Жумладан, биз С. Раҳимов районида Белоусовнинг аризасини кўриб чиқдик, — дея қўшимча қилади Эгамбердиев. — Нима учундир унинг навбати 1988 йилдан 1991 йилга сурилиб кетибди. Киров районида ўтган йили 10 та ўрнига бор-йўғи иккитагина уй ажратилганини нима деб изоҳлаш мумкин. Уруш қатнашчилари ҳамда байналмилалчи жангчилар хонадонларида телефонлаштириш муаммосини шу йилнинг 1 январигача тугатиш керак эди. Ўрнатилган уч минг номерли телефон ҳам ишламаганидан ремонтга муҳтож бўлиб ётибди.

Йиғилишда Октябрь район прокурори Э. Йўлдошевнинг чиқишини тинглаган киши райижроқўм ҳисоботими деб қолиши ҳеч гап эмас. Негаки, айнан унда қанча уй ремонтга муҳтожлигидан тортиб, неча киши нимага навбатга турганигача акс этган. Прокурор райижроқўм йўл қўйган камчиликни очиб ташлаш вазифаси эканлигини унутган чоғи. Акс ҳолда худди шу нарсалар ҳақида гапирган бўларди.

Шаҳар ижтимоий таъминот бошқармаси ҳам бундай камчиликлардан ҳоли эмас. Даволаниш масканига бўладими, нафақаси юзасиданми ёки қўйингчи яна бирор нарсага муҳтожми ҳар қайси уруш қатнашчиси энг аввало мазкур муассасага бормай иложи йўқ. Юқорида уларнинг камчиликлардан ҳоли эмаслигини айтдик. Негаки, кўнгилдагидек бўлганда эди, ногиронлар жойида бақувват савдо ходими даволанмаётган, ҳали жисмонан соғлом кишилар улар учун қурилган дам олиш оромгоҳларида ҳордиқ чиқармаётган бўларди. Афсуски, дори-дармонларни яшириб қўйишдан тортиб, ногирон жангчининг тарозисидан уриб қолишгача ҳолатлар кундалик турмушимизда тез-тез такрорланиб турибди. Шунинг учун ҳам уларнинг аризалари кун сайин кўпайиб бормоқда. Шунинг учун ҳам шаҳар прокуратураси ўзининг долзарб ишларидан бири деб бу нарсани бартараф қилишга қаратди. Шу мақсадда текширув олиб борди. Текширув кўп нарсанинг ойдинлашувига ёрдам берди. Лекин унинг амалдаги натижаси қандай кечаркин?! Ана шуниси муҳим. Текширув бўйича жавоб беришга келган муассаса, бошқарма ва ташкилотларнинг раҳбарлари берган жавоб тўпланганларни деярли қониқтиргани йўқ. Лекин улар олдига талаб қатъий қилиб қўйилди.

Феруза ҒУЛОМОВА.

Тошкент мебель фабрикасида кўплаб меҳнат илғорлари ишлашади. Шулардан бири сиз суратда кўриб турган Раънохон Ғофуровадир. У 14 йилдирки, ўз режаларини ортиғи билан сифатли бажариб келмоқда.

СУРАТДА: Раъно Ғофурова.

Тўлқин Каримов суратлари.

Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Мирмуҳсин — 70 ёшда

ДОМЛА Мирмуҳсиннинг талабалар билан бўлган бир учрашувда айтган гаплари ҳамон ёдимдан чиқмайди:

— Болаларим, ўғилу қизларим, — деган эдилар ўша куни минбарда туриб. — Биз ҳам ёшлигимизда, комсомоллик давримизда худди сизлар сингари серғайрат, ташаббускор бўлганмиз. Бешёғочдаги «Комсомол кўли»ни ҳамма билса керак, а? Хўш, айтинг-чи, нима учун бу маданият ва истироҳат боғи ҳали-ҳануз «Комсомол кўли» деб юритилади?... Ҳа, болаларим, чунки бу кўлни ўша даврдаги биз талаба комсомоллар қазиганмиз, атрофларига гулу кўчат экиб, боғу роғга айлантирганмиз. Шунинг учун мен мана шу кўлнинг яратилишига ҳисса қўшганим, қолаверса шу Низомий номидаги Тошкент Давлат муаллимлик олийгоҳининг биринчи талабаларидан бўлганимдан фахрланаман.

Назаримда домла шу тобда ўзининг етмиш ёшга тўлаётганини, бу ширин хотирага айланган йиллар жуда-жуда йироқларда қолиб кетганини ҳам унутгандек эдилар. Улар шундай жўшиб, ҳаяжонланиб гапирардиларки, ҳатто ўзларини қайтадан талабалик йилларига, залда ўтирган ёш-яланглар ичига уришга жон-жон деб рози эдилар.

Шунинг учун бўлса керак, домла мана етмиш ёшга тўлибдиларки, ҳали ҳам ёшлардек тетик, соғлом, ҳаракатчан, тадбиркор, ташаббускор. Нима учун шундай?

Дарвоқе, унинг таржимаи ҳолига бир назар солсангиз кифоя. Саволларга жавоблар бодраб чиқаверади. У киши 1938 йили Низомий номидаги Тошкент Давлат муаллимлик олийгоҳига ўқишга кирди. Шу билан бирга 1939 йили умумҳашар йўли билан қурилган Каттақўрғон сув омборида ўнбоши бўлиб ишлади. «Каттақўрғон сув омбори» қурувчилар рўзномасида мухбирлик ҳам қилди. 1943 йили Бекобод металлургия заводи қурилишида фаол қатнашди, шу билан бирга «Маъдан учун» («За металл») рўзномасида қалам тебратди.

Ажаб эмас, ўша учрашувда домла ана шу комсомоллик йилларини хотирлаган бўлсалар. Кейин орадан анча йиллар ўтди.

Мирмуҳсиннинг «Овчи болалар» сарлавҳали илк шеъри, «Шералининг мардлиги» номли илк ҳикояси ўн беш яшарлигидаёқ «Ёш куч» ойномасида босилиб чиққандан кейин («Совет адабиёти» ойномасида «Испан ватанпарвари» шеъри) ижод унинг учун севимли машғулотга, қалами содиқ дўстга айланди. Шу тариқа 1943 йили илк китоби «Ишонч» нашрдан чиқди. Шоир учун халқ олқишидан катта мукофот борми? У шундай халқ севган ижодкор бўлишга аҳд қилди.

Олийгоҳни тугатиб, ўрта мактабда тил ва адабиёт муаллими, республика Комсомоли Марказий Қўмитасида, Ўзбекистон радиоси адабий-бадиий эшиттиришлар бўлими мудири бўлиб ишлаган даврларида ҳам ижодни бўшаштирмади. Улуғ Ватан урушидан кейин яратилган ўзбек пахтакорларининг жасоратларини тараннум этувчи «Уста Ғиёс», «Яшил қишлоқ», «Қадрдонлар», «Широқ», «Невара» поэмалари дунёга келди. У ўзининг ижоди билан аста-секин халқ оммасига, қолаверса кенг адабий жамоатчилик назарига тушиб номи ҳурмат билан тилга олина бошлади. 1948 йили Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасига котиб ҳамда уюшма ҳайъатига аъзо қилиб сайланди. 1951 йили Москвада «Фарғона баҳори» номли шеърий тўплами ва кейинчалик «Шеърлар ва поэмалар», «Лирик сатрлар» ва бошқа асарлари нашр этилди. Шу йили (1951) «Шарқ юлдузи» ойномасига бош муҳаррир этиб тайинланди. 1957 йили эса кўп йиллик меҳнатлари маҳсули — «Зиёд ва Адиба» шеърий романи вужудга келди.

Шоир халқи асли қизиқувчан ва изланувчан бўлади ва шунинг баробарида ҳар бир воқеликка бефарқ қарай олмайди. Ҳатто чет элларга қилган сафарларидан ҳам бирон марта таассуротсиз қайтмаган. Ҳиндистонлик бола ҳақида яратилган «Мутиллал», Афғонистоннинг Апрель инқилобига оид «Чодрадаги аёл» қиссалари, «Араб ҳикоялари» номли ҳикоялар тўплами бунга ёрқин мисол бўла олади.

СЕРҚИРРА ИЖОДКОР

Мирмуҳсин масъул вазифаларда — «Қизил Ўзбекистон» рўзномасида бўлим мудири (1961), жумҳурият сатира ойномаси «Муштум»да бош муҳаррир (1963), «Шарқ юлдузи» ойномасида бош муҳаррир (1971) бўлиб ишлаган даврларида ҳам ижодий изланишни бўшаштирмади. «Тундаги чақмоқлар», «Оқ мармар», «Чўри», «Жамила», «Искандария кўрфази» каби қиссалари; «Умид», «Меъмор», «Чотқол йўлбарси», «Чиниқиш», «Илдизлар ва япроқлар», «Темур Малик», «Илон ўчи» романлари дунёга келди. Унинг кўпгина асарлари рус ва қардош халқлар тилларига ўгирилиб, улар хонадонига кириб, севимли китобларига айланди. Сермаҳсул ижод, тинимсиз изланиш аста-секин ўз самарасини кўрсата бошлади. Домла «Умид» романи учун Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотига (1974), «Дегрез ўғли» романи учун СССР Ёзувчилар уюшмаси ва ВЦСПСнинг Бутуниттифоқ танлови мукофотига сазовор бўлдилар.

Ҳурматли адиб жамоат ишларида ҳам ҳамиша фаоллар. СССР Ёзувчилар уюшмасининг II, III, IV, V, VI ва VII съездларига делегат этиб сайландилар. V ва VI съездларда Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси бўлдилар. Мирмуҳсин домла «Ҳурмат белгиси» ордени ва қатор медаллар билан тақдирланганлар. Бундан ташқари уларга «Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси» фахрий унвони берилган. Ҳозир эса «Гулистон» ойномасида бош муҳаррирлик лавозимида ишлаб келяптилар.

Ҳа, домла Мирмуҳсиннинг фаолиятларига бугун 50 йил, таваллудларига 70 йил тўлди. Кўплаб дўстлари, шогирдлари қатори биз ҳам у кишининг табаррук кунларида билдирадиган истагимиз шундай: ёшларга хос бўлган ҳаракатингиздаги жўшқинлик, шижоат, юзингиздан табассум ҳеч аримасин. Китобхон мухлисларингиз, дўст-ёронларингиз, қолаверса, ортингизда турган шогирдларингиз бахтига ҳамиша соғу саломат бўлинг!

Зоир ЗИЕ.

МИРМУҲСИН

Инсоний умр

Афсоналарда айтилишича обиҳаётдан бир ҳовуч ичган киши ҳеч ўлмас эмиш...

Агар минг йил умр ваъда этсалар,
Десаларки, дунё тургунча борсан...
Дердик, нечун минг йил бўлишлик сарсон!
Бизга бир инсоний умр кифоя.
Инсоний бўлмаган ҳамма нарса ёт.
Ишлаб яшамоқлик — умрлик ғоя,
Одамий бўлган-чун мазмунли ҳаёт.
Баҳорда барг ёзиб, ёз билан пишиб,
Кузда баргларини тўкишлик насоз!
Ўзлигинг яралган моддий олам-ла
Қўшилиш, баъзида қордек сарафроз.
Далаларга қўниш, ёнғирда ёғиш...
Яна кўклам келиб, биз барг ёзамиз —
Фарзандлар кўзи-ла кўрамиз юртни,
Яна эл кезамиз, дунёни сезамиз,
Демак — бу тупроқда ётмадик, турдик,
Фасллар келди-ю кетдиси бўлган
Инсоний, сермазмун яшамоқ — ғоя,
Совуқ минг йилларни кечирсин зоғлар,
Бизга бир инсоний умр кифоя!

ПОЧЧАЕВЧА «ИНТИЗОМ»

ЭРТАЛАБ деб аташ жоиз бўлса, Поччаев эрта билан соат ўн иккиларда маҳкамага кириб келди. Ҳа, ишқилиб келдику, келмаганда нима қилардингиз! Қориндор ва димоғдор бу кимса шаҳримиздаги маҳкамалардан бирида бошлиқ унинг лоқайдлиги, яхши ишламаслиги учун вазифасидан четлатилишидан қўрқмайди, чунки ошна-оғайнилари бебурд бўлишига йўл қўймасмиш. Унинг назарида вақтида, яъни бошқалардек эрталаб соат тўққизда хизматга келиш баобрў одамларга ярашмасмиш, қанчаки кечроқ келиб, кишиларни интизор қилса, амалдорлиги шунча яхши сезилармиш... Поччаев лимонли чой ичади, лекин буфетчига ҳеч ҳақ тўламайди — текини лаззатлироқ. У баъзан уч-тўрт кун хизматга чиқмай уйида ётади: ўқиса ҳам, ўқимаса ҳам бўлаверадиган нимарсалар ёзиб, шунинг устида «бош қотиради», ора-чора баъзиларга таҳассуф қилиб стационарда ҳам ётади — ўзига тобе кишилар: «Ана Поччаев унча-мунча жойда эмас, стационарда ётибдилар», дейишсин учун. Ҳа, ишлаб чарчаган Поччаев тиниқиб олсин, унинг саломатлиги халқ учун ғоят зарур!

Маҳкамадаги фаррош Ойша холанинг тили келишмай: «Поччаевнинг бўчкаси оғриб қолибди», деб хабар қиларди. Шу хотин ҳайрон-о-он қоларди: ўғли Нормамат эрталаб соат саккиздан йўлга чиқиб тўққизда ишга тушади. Етти соат вагранка ёнида ишлайди. Қора терга чўмилиб чўян эритади, уни қолипларга қуяди... Уйга келиб хотинига қарашади, болалари билан томошага боради...

Поччаев ўқиган, унинг бу афзал томонини ҳисобга олмай илож йўқ. Тўғрироғи, уни халқ ўз пулига ўқитиб одам қилган. У ҳозир қимирласа-қимирламаса ҳам пулнинг ўзи оқиб келаверади. У хизматга келадими, келмайдими, сўрайдиган одам йўқ — ким уни прогулчи деб аташи мумкин? Ойша холанинг айтишича уни худодан бўлак бандаси ҳеч суриштириши мумкин эмас эмиш.

Мана шу одамни ҳаммамиз танийимиз, унинг тўралиги эмас, виждонсизлигини ҳам биламиз. Наҳотки бирон дадилроқ одам, ҳой хумпар, ишлайсанми ёки алдаб юраверасанми, демаса! Лекин ҳушёр бўлинг. Поччаев, тўғри сўз учун сизни бошқача йўл билан чалиши ҳам мумкин. Қўрқмаслик керак, халқ бор.

Ошкора мулоқот

«ДУГОНАЛАР»НИНГ ДАВРА СУҲБАТИ

⊙ Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат қўмитасининг ижтимоий-сиёсий эшиттиришлар бош муҳарририяти «Дугоналар» радиожурнали ижодий ходимларининг сўнгги вақтларда республикамизнинг кўп жойларида бўлиб, эшиттиришларни асосан халқ билан юзма-юз, очиқ мулоқот асосида олиб боришаётгани, ўзбек хотин-қизларининг қувонч ва ташвишларига ҳамдард, ҳамнафас бўлишаётгани тайёрланаётган эшиттиришнинг жонли чиқиши билан бирга халқнинг бу эшиттиришга нисбатан бўлган меҳрини ҳам оширмоқда.

МАЗКУР радиожурнал ходимлари яқинда шаҳримизнинг сўлим боғларидан бири — Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғида ўз радиотингловчилари билан «Дугоналар, бормисиз, омонмисиз!» мавзуида учрашув ва давра суҳбати ўтказишди. Бу давра суҳбатида шаҳримизнинг етакчи мутахассислари, олимлари ҳам иштирок этишиб, пойтахтнинг турли жойларидан йиғилганлар билан юзма-юз мулоқотда бўлишди, савол-жавоблар ўтказишди.

Учрашувни очган радиожурнал бош муҳаррири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган журналист Матлуба Исломова йиғилганларни баҳор байрами билан қизғин қутлаб, бугунги давра суҳбатининг меҳмонларини бирма-бир таништирди. Ўзбекистон ССР ижтимоий таъминот вазирининг ўринбосари вазифасини бажарувчи Сапура Мирзааҳмедова, хотин-қизлар комитети раисининг ўринбосари, фалсафа фанлари доктори Хотима Шайхова, филология фанлари номзоди Малоҳат Абдураҳмонова, ҳуқуқшунос Раъно Раҳимбекова ҳамда элшунос олим Билол Аминов бошчилигидаги «Ихлосия» халқ дорилфунуни вакиллари даврадан жой олишди. Шунингдек, ушбу анжуманга Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти совриндори «Дуторчи қизлар» дастаси ўзининг дилрабо куй-қўшиқлари, жозибали рақслари билан файз киритишди.

Учрашувда биринчи бўлиб сўз олган элшунос олим Билол Аминов бу анжуман республикамиз тарихида урф-одатлар ва инсоний қадриятларнинг, миллий анъаналаримизнинг қайта тикланаётгани натижаси ўлароқ, илк марта халқ сайли деб номланган Май ва баҳор байрамининг давоми эканлигини айтиб, радиожурнал ходимлари бошлаган бу ташаббуснинг янада равнақ топишига тилак билдириб шундай деди:

— Бугун ҳамманинг ташвиши нарх-навонинг кўтарилгани билан боғлиқ муаммолар бўлиб қолгани ҳеч кимга сир эмас. Бинобарин, шундай иқтисодий мушкулликлар даврида кишилар ташвишига шерик бўлиб уларни қийнаётган муаммоларни биргаликда ҳал этиш, уларга маънавий озуқа бера олиш ҳам хайрли ишлардан биридир.

Бозор иқтисодиёти ва нарх-навонинг ошиши муносабати билан янги ижтимоий нафақалар ҳамда кўп болали аёлларга ва бир ёшга тўлмаган боласи бўлган ёш оналарга яратилган имтиёзлар тўғрисида батафсил маълумот берган Ўзбекистон ССР ижтимоий таъминот вазирининг ўринбосари вазифасини бажарувчи Сапура опа Мирзааҳмедова йиғилганларнинг барча саволларига тўлиқ жавоб қайтарди.

Шундан сўнг, Тошкент шаҳар хотин-қизлар комитети раисининг ўринбосари Холида Қодирова комитетнинг бугунги фаолияти билан, унинг мақсад ва вазифалари билан учрашув иштирокчиларини таништириб ўтди.

— Кўпчилик аёлларимиз хотин-қизлар комитети фаолиятини тўғри тушуниша олмайди, — дея қуюнчаклик билан сўзлади у. — Сабаби, уни фақат хотин-қизлар арзини тинглайдиган жой деб билишади, холос. Ваҳоланки, комитетимиз уларнинг қувончига ҳам, дардига ҳам шерик. Бу ерда оилани мустаҳкамлаш, қайнона-келин муносабатлари ва турмуш тажрибасига эга кекса онахонларнинг ҳаётий мисоллар асосидаги ўгитлари мавзуида ҳам қизиқарли суҳбатлар уюштирилади. Комитетимиз шаҳримизнинг барча маҳалла ва турар жойларидаги хотин-қизлар Кенгашлари билан узвий алоқа боғлаб иш кўради, зарур бўлса биз ҳам жойларда учрашув кечалари ўтказамиз.

Шундан сўнг, Холида Қодирова ҳозирда ҳар бир аёл учун муаммо бўлиб турган иш вақтини ташкил этиш хусусида маълумот бериб, аёлларнинг қисқартирилган иш кунига ўтиши ҳақидаги саволга қуйидагича жавоб берди:

— Чиндан ҳам аёлларимизнинг уззукун ишда банд бўлиши оқибатида оила мустаҳкамланишига, қолаверса, болалар тарбиясига ҳам путур етмоқда. Ана шуларни ҳисобга олиб, шаҳримизда биринчилар қатори аёлларнинг қисқартирилган иш кунини ташкил этиш усули йирик саноат корхоналаридан бири — Тошкент тўқимачилик комбинатида қўллана бошланди. Эндиликда бу усулни бошқа корхона ва муассасаларда ҳам қўллаш ва шу йўл билан ишчи-хизматчи аёлларимизга қулай иш шароити яратиш ҳаракатидамиз.

Учрашувда шунингдек, оилавий муаммолар, ота ва онанинг фарзанд олдидаги ҳуқуқий бурчлари тўғрисидаги саволларга ҳуқуқшунослик фанлари номзоди Раъно Раҳимбекова батафсил жавоб берди.

Шу кунги юзма-юз мулоқотга йиғилганлар ҳам, учрашувда ўзининг қимматли маслаҳатлари билан иштирок этган меҳмонлар ҳам «Дугоналар» радиожурнали ходимларининг бу хайрли ишларидан миннатдор бўлишди ва ана шундай учрашувлар, ошкора мулоқотлар кўпроқ бўлишига истак билдиришди.

Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғининг кекса отахони, шу боғнинг бадиий раҳбари Неъмат ота Дўстхўжаев ҳам учрашув сўнггида барча йиғилганларга ва меҳмонларга ҳамда дуторчи қизларга, бугунги мароқли тадбир ташкилотчилари бўлган радиожурнал ижодкорларига ташаккур билдирди.

Зулфия ДЎСМУҲАМЕДОВА.

ИЛК ҚАДАМ

ТОШКЕНТ Давлат консерваторияси ашула-хор куллиётида таҳсил кўраётган аксарият талабалар ижрочилик маҳорати ўсган ёшлардир. Улар томонидан тайёрланаётган концертлар мусиқа шинавандаларида қизиқиш уйғотмоқда.

Яқинда ижодкор ёшлар мустақил тузилган хор жамоасининг ҳақиқий аъзолари бўлдилар. Гап шундаки, Тошкентда диний мусиқа асарларини тарғиб қилувчи янги бадиий жамоа тузилган эди. У асосан куллиёт талабаларидан иборат бўлди.

Яқинда янги ижодий жамоанинг биринчи концерти бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи залларидан бирида берилган бу томошада машҳур рус бастакори Чайковскийнинг «Афсона»си, Бортнянскийнинг «Хор концерти» ва бошқа асарлар янгради. Тошкентлик бастакор Р. Вильданов ижодига мансуб «Элегия» хор қўшиғи ҳам концерт дастурига киритилган эди.

Санъат ОЛИМОВА.

ИХЧАМ ҚЎЛЛАНМА

КУНИ кеча яна бир янги китоб дўкон пештахталаридан ўрин олди. Қомуслар Бош таҳририяти «Бозор иқтисодиёти» қисқа луғат-маълумотномасини босмадан чиқарди.

Китобда 400 дан ортиқ иқтисодий тушунча ва атамалар берилган бўлиб, уларда бозор иқтисодиёти, бозорнинг шаклланиши, ривожланиш қонуниятлари, халқаро уюшма, бирлашма ва банклар ҳақида қисқа ва мукаммал маълумотлар берилган.

Мақолалар алфавит шаклида берилган бўлиб, луғат охирида бозор иқтисодиёти муносабатларини ривожлантиришга оид қабул қилинган энг муҳим ҳужжатлар рўйхати, мақолалар рўйхати, бозор иқтисодиёти ҳақидаги атамаларнинг қисқача русча-ўзбекча луғати ва бозор иқтисодиётига оид бошқа адабиётлар рўйхати келтирилган. Луғат-маълумотнома ишлаб чиқариш-тижорат билан шуғулланувчилар, турли корхоналарнинг раҳбарлари учун кичик маълумотнома, талабалар ва иқтисодиёт билан қизиқувчи китобхонлар учун эса ихчамгина қўлланма бўлиб хизмат қилади.

Алишер САЪДУЛЛАЕВ.

Нафосат. Э. Маъсунов сурати.

Ҳар тўғрида

МУСИҚАЛИ ЖЕВАКЧА

ТОКИО. Япониядаги «Мадзима корпорэйшн» компанияси мусиқали жевакча ишлаб чиқарди. Бу жевакча ўз уйининг калитини тез-тез йўқотиб турадиган кишиларнинг жонига оро киради. У йўқолиш хавфи туғилганида ташвишли оҳанглар таратади. Калитга бириктирилган жажжигина жевакча жуда сезгир фотодиод ва овоз тарқатувчи махсус қурилма билан жиҳозланган бўлиб, у ҳар кимнинг дидига мос келадиган 20 хил оҳанг тарқатиши мумкин. Жевакча чўнтакнинг бир бурчагида «ётган» пайтида ҳеч қандай овоз чиқармайди. Тасодифан ёки кутилмаганда ёруғлик юзини кўрадиган бўлса, шу зоҳотиёқ атрофга майин оҳанг таратиб, эгасини хабардор қилади.

Электроника билан тўлдирилган жевакча атиги 20 грамм бўлиб, нархи 30 долларга яқиндир. Бу нархни калит йўқотиш натижасида етган маънавий ва моддий зарар билан ҳеч таққослаб бўлмайди.

(СИТА).

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

КИМ БЎЛСАМ ЭКАН?

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БОШ БОШҚАРМАСИ
МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ «ҚИЗИЛ ТОНГ» ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ҚОШИДАГИ
48-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юртига 9 — 11 синф битирувчилари қабул қилинади. У ерда аёллар ва эркаклар ҳамда болаларнинг устки кийимларини тикиш ва бичишнинг моҳир устаси бўлиш учун бичувчи ва тикувчи касби бўйича мутахассис бўладилар.

9 — синфни тугатганлар учун ўқиш муддати 2 йил. Шу икки йил давомида икки касб бўйича малакаларини оширадилар.

Бир вақтда тўлиқ ўрта маълумотга эга бўлишни хоҳловчилар 2 йил давомида суҳбат асосида тажриба гуруҳига аъзо бўладилар.

Ўқиш мобайнида билим юрти ўқувчиларга кийим-бош, иссиқ овқат ва ойига 40 сўмдан товон пули (компенсация) беришни ўз зиммасига олади.

11 — синфни тугатганлар учун ўқиш муддати 8 ой. Улар тикувчи ва бичувчи касби бўйича мутахассис бўладилар. Уларга ойига 80 сўмдан 120 сўмгача стипендия тўланади.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини ўтиш даврида ойлик даромадларидан 50 фоиз пул оладилар.

ЎҚИШ МУДДАТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

Ўқишни тугатганлар «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасига ишлаш учун тавсия этилади.

БИЛИМ ЮРТИНИ АЪЛО ТУГАТГАНЛАРГА ОЛИЙГОҲЛАРГА ВА ТЕХНИКУМЛАРГА ЙЎЛЛАНМА БЕРИЛАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, паспорт ва туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, тиббий маълумотнома, ота-онасининг иш жойидан маълумотнома, турар жойдан маълумотнома, 4 та 3х4 см. катталикда сурат.

Билим юртининг манзилгоҳи: 700061, Тошкент шаҳри, Чехов кўчаси 5 «а» уй (1, 2, 5, 8, 9, 24, 26-трамвайлар; 1, 5, 8, 10, 17, 20-троллейбуслар; 2, 3, 60, 71, 80, 98-автобусларнинг «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси» бекати).

42-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
9 — 11-СИНФНИ ТАМОМЛАГАН ВА СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДА ЗАҲИРАГА БЎШАТИЛГАН ЙИГИТЛАРНИ
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Рақамли дастур воситасида бошқариладиган дастгоҳларнинг операторлари, электр газ пайвандчилар, кенг йўналишдаги дастгоҳ ишчиси, электр-таъмирловчи, механик-йиғув ишлари чилангари, кенг қамровли чилангар-созловчи.

9-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар 1 — 3 йил муддатли ўқув курсларига қабул қилиниб, бепул овқат, кийим-бош, ойига 40 — 50 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар.

2 — 3 йиллик ўқишни тугаллаганларга ўрта маълумот ҳақидаги аттестат билан мутахассислиги ҳақида диплом берилади.

11-синф маълумотига эга бўлганлар ва Совет Армияси сафларидан заҳирага бўшатилган йигитлар учун ўқиш муддати — 6 ой. Ҳар ойда 100 — 110 сўмдан стипендия берилади.

Ўқитувчиларга ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 50 фоизи тўланади.

«АЪЛО» БАҲОЛАРГА БИТИРГАНЛАР ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

ЎҚИШ МУДДАТИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА КИРАДИ.

Билим юрти ҳузурида бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва спорт шўъбалари ишлаб турибди.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: ариза, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, маълумоти ҳақида гувоҳнома, турар жойидан маълумотнома, 086/У намунадаги тиббий маълумотнома.

Билим юрти манзилгоҳи: Тошкент шаҳри, Киров ноҳияси, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (24, 44, 51, 60, 67, 72, 91-автобуслар; 2, 16, 22, 25, 28, 29-трамвайларнинг «Ғалаба» боғи» ва «ВДНХ» бекати. Телефонлар: 34-37-12, 34-37-14, 34-57-13.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ
30-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1991 — 1992 ўқув йили учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

9-СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ЎҚУВЧИЛАР УЧУН (ўқиш муддати 3 йил);
— тепловоз машинисти ёрдамчиси;
— электровоз машинисти ёрдамчиси;
— рефрежераторли поездларнинг чилангар устаси;
— тепловозни созловчи III разрядли чилангар-уста, тепловоз машинистининг ёрдамчиси;
— тепловозни созловчи IIIразрядли чилангар-электрчи, электровоз машинистининг ёрдамчиси;
— газ ва электр пайвандловчи-сантехник;

11-СИНФНИ БИТИРГАНЛАР УЧУН (ўқиш муддати — 1 йил);
— авточилангар;
— газ-электр пайвандловчи-сантехник;
— тепловозни созловчи чилангар-уста;
— тепловозни созловчи чилангар-электрчи;

СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДА ХИЗМАТ ҚИЛИБ ҚАЙТГАН ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ЁШЛАР УЧУН (ўқиш муддати — 1 йил);
— рефрежераторли поездларни механик устаси;
— тепловоз машинисти ёрдамчиси;
— ЙЎЛОВЧИ ВАГОНЛАРНИ КУЗАТУВЧИ (йигит ва қизлар учун).

Ўқишга қабул қилинганларга 81 сўм миқдорида стипендия берилади. Улар «Хабаровск — Москва», «Тошкент — Иркутск» поездларида ишлаб чиқариш амалиётини ўтказадилар.

— КОНТАКТ ТАРМОҚЛАРИ ЭЛЕКТР СОЗЛОВЧИ мутахассислигини танлаган йигитлар учун ўқиш муддати 10 ой бўлиб, 120 сўм стипендия берилади.

БОШҚА ШАҲАРДАН КЕЛГАНЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИ.

Билим юртини тугатганлар олий ўқув юртларига танловдан ташқари қабул қилинади, улар темир йўл транспорти ходимларига тегишли барча имтиёзлардан фойдаланадилар. Ишлаб чиқариш амалиёти даврида эса иш ҳақининг 50 фоизи берилади.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, турар жойи (ота-онасининг ишхонаси)дан маълумотнома, 10 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида), туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, паспорт ва ҳарбий билет.

Билим юрти манзилгоҳи: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Червяков кўчаси, 12-уй (1, 5, 26-трамвайларнинг «Фоменко» кўчаси» бекати).

Телефон: 91-14-07.

«Бир ғазал ўқиб берайми?»
Холмат Мирзакаримов сурат-лавҳаси.

Бу сирли олам

ҲУШИНИ ЙЎҚОТГАН КЕЛИНЧАК

РИВОЯТ қилишларича қадим-қадим замонда икки шоҳ бўлган экан. Улардан бири одил, иккинчиси жоҳил бўлган экан. Фалакнинг гардиши ўзгариб улар бир-бирларига қуда бўлишибди. Одил шоҳ келинлик, жоҳил шоҳ эса куёвлик бўлибди. Тўй маросимида ҳар икки шоҳга қўша-қўша тўёналар келибди. Жоҳил шоҳнинг дўстлари келинга атаб турли қимматбаҳо тақинчоқлар совға қилган бўлса, одил шоҳнинг дўстлари куёвга атаб от-уловлар, ов асбоблари, чавандозлик қуроллари ва шуларга ўхшаш буюмлар совға қилишибди.

Тўй қирқ кечаю кундуз давом этибди. Орада бўлажак келин совға қилинган тақинчоқларни бирма-бир тақиб, улар орасидан ўзига ёққан энг қиммат баҳоли тақинчоқларни танлаб олиб бармоқларига дейсизми, билакларига дейсизми, бўйинларига, хуллас танасининг қаерига тақиш мумкин бўлган барча тақинчоқларни тақиб олибди-да, куёвнинг олдига чиқиб уни қарши олмоқчи бўлибди. Аммо у ўз ниятига етолмабди. Кутилмаганда у тўйнинг қирқинчи куни ҳушидан кетибди. Ҳамма ёқда қий-чув бошланибди. Ваҳимага тушган одил шоҳ вазирларига айтибди:

— Кимки келинимнинг эс-ҳушини жойига келтирса бошидан тилло сочурмен...

Вазирлар бир зумда мамлакатнинг энг кўзга кўринган табибларини келтиришибди. Аммо улар ҳам келиннинг дардига даво тополмабди.

Одил шоҳ халойиққа мурожаат қилибди...

— Кимда ким келинимнинг дардига даво топса, саройимнинг энг бош табиби қилурмен. Бошига тилло сочурмен.

Ҳамма ўз билганича келинни даволабди. Аммо уларнинг ҳам бирортаси келиннинг эс-ҳушини ўз жойига келтиролмабди. Шунда одил шоҳ халойиққа қайта мурожаат қилибди:

— Ораларингда яна ким қолди...

Халойиқ орасидан: «Арофат водийсида бир чўпон қолди», — деган овоз эшитилибди.

— Келтиринглар у чўпонни, — деб буйруқ берибди одил шоҳ.

Бир зумда чўпонни етаклаб келишибди. Одил шоҳ бўлган воқеаларнинг барчасини чўпонга тушунтирибди. Шунда чўпон:

— Бир қошиқ қонимдан кечсангиз, мен келинингизни тузатурмен, — дебди. Одил шоҳ:

— Бир қошиқ қонингдан кечдим, — дебди.

Чўпон парда орқасидан келинга назарини ташлабди. Сўнг:

— Шоҳим! Келинингиз танасига чирмашиб олган барча тақинчоқларни олиб ташлашликни буюринг!

Шоҳ энагаларга буйруқ берибди. Унинг танасидаги барча тақинчоқлар олинганига чўпоннинг имони комил топгач:

— Энди шоҳим, келинингизга атаб сақлаб қўйган тақинчоқларингизни тақтиринг! — дебди.

Шоҳ бир зумда уни бажарибди. Орадан бир неча дақиқа вақт ўтгач, келин аста кўзини оча бошлабди. Кейин ўрнидан дик этиб туриб, ўзини одамлардан яширибди. Шу-шу оддий чўпон саройнинг энг уста табиби бўлиб кетган экан...

Гарчи бу ривоят бўлса ҳам бундай воқеалар илгарилари ҳам, ҳозир ҳам, бундан кейин ҳам бўлиб турадиган ҳодисадир. Бу воқеа гарчи эркаклар сезмасаларда, аммо тақинчоқларга ҳирс қўйган хотин-қизларимиз орасида тез-тез бўлиб туради. Аммо ундай воқеанинг асл сабаби илгарилари ҳам, ҳозир ҳам номаълумдир. Лекин бундан кейин қайтарилмаслиги учун шифокорларимизга, умуман ўз халқига содиқ бўлганларга у ҳақдаги ўз фаразимизни йўлламоқчимиз. Фаразимиз, гарчи мавҳум кўринсада, аммо у ҳар қандай назария билан беллашишга қодир деб ўйлаймиз...

Шундай қилиб, оддий бир чўпон эътибордан мутлақо четда қолган усул — тақинчоқларни алмаштириш усули билан келиннинг ҳушини жойига қайта келтирди. Хўш, бунинг тагида нималар яширинган? Бу савол гарчи ўта муҳим, шу билан бир қаторда ўта муаммо бўлса ҳам олимларимиз унга лоқайд бўлиб келишган. Бизнинг фикримизча у муаммони ҳал этиш ҳам илмий, ҳам ахлоқий аҳамиятга эгадир. Фикримизнинг далили учун ушбу сатрлар муаллифларининг бири ихтиро этган ва бу ҳақда «Оқшом» рўзномаси ўз муштарийларини хабардор қилган «Анвар» қурилмасида олиб борилган тажрибаларни эслатишни жоиз деб билдик. Шу боис у тажрибалар ҳақида тўла-тўкис баён этишни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйдик. Тажриба, аввалига турли ноёб қимматбаҳо жисмлар устида олиб борилди.

Маълумки, «Анвар» биологик жисмларнинг энергияларини ўлчайди. Лекин биоэнергиянинг воситачилари мабодо биологик бўлмаган жисмларга илашиб қолган бўлса, ўша феноменларнинг ҳам энергиясини ўлчайверади. Биз «Анвар»нинг ана шу хусусиятидан фойдаландик. Жисмларни ўлчаш натижасида олган натижаларимизга асосан шундай хулосага келдик. Нопок йўллар билан қўлга туширилган жисмларга, у қандай бўлишидан қатъи назар, ўша жисмни қўлга туширган шахснинг биоэнергияси, аниқроги биоэнергиясининг феноменлари илашиб қолади.

Ҳар қандай жисм инсонлар қўлига тушар экан, инсон таратаётган биологик энергиянинг феноменлари у жисмга илашиб қолар экан. Шуниси қизиқки. агар у покиза ва ҳалоллик билан қўлга туширилган бўлса, у жисмга илашган биологик феноменлар кишига завқ-шавқ бағишлашар экан. Бордию нопок йўллар билан бўлса, унга илашган биологик феноменлар кишининг руҳий энергиясини сўриб олар экан, гўё вампирларга ўхшаб. Бу тажриба ҳисобга олинадиган бўлинса, юқоридаги ривоятдаги воқеа, яъни келиннинг эс-ҳушидан кетиб қолиши нопок йўллар билан қўлга туширилган тақинчоқларнинг таъсири натижасида содир бўлган.

Юқоридаги фикрларга асосан айтишимиз мумкинки, агарда сиз соғлом ва тетик бўлишни истасангиз, аввало руҳий ва жисмоний энергияларингизнинг мувозанатини бузманг. Бу мувозанатни бузмасликнинг асосий шартларидан бири ҳалол ва покиза йўллар билан топилган ноз-неъматларни истеъмол қилинг ва шундай йўллар билан ўз ҳалол меҳнатингиз эвазига жамғарилган пулларингизга олинган кийим-кечакларни, тақинчоқларни тақинг, уйларингизни зебу заварлар билан безатинг! Бу бизнинг сизларга тавсиямиз, холос...

Рустам ШОЮСУПОВ,
техника фанлари номзоди.
Тўхтасин КАРИМБЕРДИЕВ,
техника фанлари номзоди.

ОҚШОМХОНЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Тошкент оқшоми» рўзномасининг навбатдаги сони 16 майда чиқади.

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

УҚИШГА МАРҲАМАТ!

С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ 33-АВИАЦИЯ
ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

— учиш аппаратларини йиғувчи чилангар;
— механика йиғув ишлари чилангари;
— кенг тармоқли станокчи;
— рақамли программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори;
— токарь;
— фрезерчи;
— электр пайвандчи;
— тикувчи-мотористка.

УҚИШ МУДДАТИ:

СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДАН ҚАЙТГАНЛАР УЧУН — 6 ой (бошқа шаҳарликлар учун ётоқхона бор).
11-СИНФНИ БИТИРГАНЛАР УЧУН — 10 ой.
Ойига 115 сўм стипендия ҳамда ишлаб чиқариш практикасидан тушган иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.
УҚИШ ГУРУҲЛАР ТУЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.
9-синфни битириб, 1—2 йиллик гуруҳларга қабул қилинганлар, битиргандан сўнг касб олганликлари ҳақида ҳужжат оладилар.

Хоҳловчилар билим юрти қошидаги кечки мактабда ҳам ўқишлари мумкин.

3-йиллик гуруҳларга қабул қилинганлар тўлиқ ўрта маълумот ва касб олганликлари ҳақида диплом оладилар.

Ёшларга узлуксиз техникавий маълумот бериш мақсадида билим юрти Тошкент машинасозлик институти-экспериментал ўқув илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси таркибига кирган. Умумий ўқиш муддати 7 йил бўлиб, биринчи поғонасида ўқиш 2 йил давомида билим юртида ўтади.

КИРУВЧИЛАР математикадан (оғзаки), **она тили** (ёзма) **имтиҳон топширадилар.**

Битиргандан сўнг тўлиқ ўрта маълумот ва касб олганликлари ҳақида ҳужжат оладилар.

Ўқишни муваффақиятли тугатганлар Тошкент машинасозлик институти ёки авиация техникумида ўқишни давом эттирадилар.

9-синфни битириб, билим юртини барча туридаги гуруҳларига қабул қилинган ҳамма ўқувчилар бепул кийим-бош ва иссиқ овқат билан таъминланадилар.

УҚИШ МУДДАТИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА КИРАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Ўқувчилар ўқиш даврида Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида ишчи-хизматчилар учун жорий этилган имтиёзлардан ҳам фойдаланадилар.

УҚИШНИ ТУГАТГАНДАН СЎНГ ШУ КОРХОНАДА ИШ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.
УҚИШ 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, 9-синфни тамомлаганлиги ҳақида ҳужжат ёки ўрта маълумот ҳақидаги аттестат, туғилганлик ҳақида гувоҳнома (паспорт), яшаш жойидан справка, ота-онасининг ишхонасидан справка, 6 донадан 3х4, 4х5 см фотосурат.

Билим юрти манзилгоҳи: 700207, Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, генерал Петров кўчаси, 331-уй (30, 119, 151, 192, 110, 42, 44-автобуслар; 6, 29-трамвайларнинг «С. И. Кадишев номли билим юрти» бекати). Телефонлар: 96-58-20, 96-39-72, 96-47-70.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги
14-УРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1991 ўқув йили учун
МОНТАЖЧИ, ЭЛЕКТР-ГАЗ ПАЙВАНДЧИ
ихтисосликлари бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

УҚИШГА СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДАН ҚАЙТИБ КЕЛГАН, 9 ЕКИ 11-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТИ БУЛГАН, ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ВА УНИНГ АТРОФИДА ЯШОВЧИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
УҚИШ МУДДАТИ — 6 ОЙ.

Ўқиш даврида ўқувчиларга 109 сўм миқдорида стипендия ва ишлаб чиқариш тажрибаси (практика)даги ҳақининг 50 фоизи тўланади.

УҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚУШИЛАДИ.
Билим юртини тугатганлар «ИРГИДРОМАШ» ва СМУ-I ЭПСО «СИФАТ»га доимий ишга юбориладилар.
УҚИШ ГУРУҲЛАРНИНГ ТУЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларини топширишлари керак: директор номига ариза, ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжат, тиббий маълумотнома, 3х4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат, турар жойидан маълумотнома, паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорлик ҳақидаги ҳужжат қабул комиссиясига шахсан кўрсатилади.

Бизнинг манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Ҳамза ноҳияси, Оқдарё кўчаси, 122-уй (12, 37, 52, 68«э»-автобуслар; 5, 26-трамвайларнинг «Ёғ-мой комбинати» бекати, 15, 26, 161-автобусларнинг «ЖАМИЛА» дўкони» бекати). телефон 91-33-94.

Ўзбекистон ССР Махсус қурилиш-монтаж вазирлигининг
УҚУВ МАРКАЗИ
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БУЙИЧА КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

— газ-электр пайвандчи,
— юк кўтариш механизмлари (лифтлар) монтажчиси,
— сантехника системалари монтажчиси,
— пластмасса пайвандчиси,
— технологик ускуналар монтажчиси,
— реанимация.

УҚИШ ДАВРИДА ОЙИГА 100—130 СУМ ҲАЖМИДА СТИПЕНДИЯ ТУЛАНАДИ.
МАШҒУЛОТЛАР — ГУРУҲЛАР ТУЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Курсларга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: Тошкентда яшовчилар рўйхатда қайд қилинганлиги тўғрисида белги қўйилган паспорт, ҳарбий билет, маълумоти тўғрисида ҳужжат, меҳнат дафтарчаси, 3х4 см, катталикдаги 2 та фотосурат.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Фрунзе кўчаси, 6-уй.
Телефонлар: 33-49-04, 33-35-68.

Тошкент машинасозлик олий билимгоҳи қошида фаолият кўрсатувчи

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИГА КИРИШГА ТАЙЁРЛОВЧИ ТЕЗКОР КУРСЛАР

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 3 ой.

МАШҒУЛОТЛАР — ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

170 соатлик ўқув дастурида математика, физика, она тили ва адабиёт фанлари бўйича мактаб курсида олинган билимларнинг такрорланиши ва тартибга солиниши кўзда тутилди.

МАШҒУЛОТЛАР — ГУРУҲЛАР ТУЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ ВА ЎҚУВ БИНОСИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Ҳужжатлар шанба ва якшанба кунлари соат 14 дан 16.00 гача «Олий ўқув юртига тайёрлаш» факультети деканатида, Тошкент шаҳар, Талабалар шаҳарчасидаги, 98-ётоқхонада қабул қилинади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ
КОМИТЕТИНИНГ ИЧКИ ИШЛАР
БОШҚАРМАСИ

оддий ва раҳбарлик лавозимларида хизмат қилиш учун ҳуқуқшуносларни, педагогларни, алоқа техникларини, автомобиль ҳайдовчиларни, халқ хўжалигининг бошқа тармоқларидаги мутахассисларни ўрта маълумотли фуқаро ёшларни

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

18 ёшдан 30 ёшгача бўлган, шаҳарда уй-жойи бор, шу ерда муқим яшовчи шахслар, шунингдек, мажбурий ҳарбий хизматдан бўшатилганлар қабул қилинадилар.

Хизматга тиббий кўрикдан ўтган, ахлоқий-маънавий, ишбилармонлик хусусиятлари ва ички ишлар органларида ишлаш учун касбий яроқлилиги яхшилаб ўрганиб чиқилгандан кейингина қабул қилинади.

Ички ишлар вазирлиги органларида ишлаш учун хизматга қабул қилинган, лекин тегишли маълумоти бўлмаган шахсларга СССР Ички ишлар вазирлигининг олий ва ўрта махсус мактабларида, шунингдек, бошқа фуқаровий олий ўқув юртларида кундузи ёки сиртдан ўқиб, зарур малакага эга бўлиш имконияти яратиб берилади.

СССР Қуролли Кучлари сафида ва ички ишлар органларида раҳбарлик лавозимларида 20 йил ва ундан ортиқ хизмат қилган шахслар белгили муддат хизмат қилганлик учун пенсия олиш ҳуқуқига эга бўладилар.

УЗИНГИЗНИ ҚИЗИҚТИРГАН БАРЧА МАСАЛАЛАР ЮЗАСИДАН ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАСИНИНГ КАДРЛАР БУЛИМИГА ВА РАЙОН ИЧКИ ИШЛАР БУЛИМЛАРИНИНГ КАДРЛАР ГУРУҲЛАРИГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН.

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ УЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР
БАНКИ

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМИ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ БУЙИЧА 1990 ЙИЛ 1 НОЯБРДАН БОШЛАБ АВВАЛГИ 3 ФОИЗ УРНИГА 9 ФОИЗ ҲИСОБИДАН ДАРОМАД ТУЛАНМОҚДА.

Янгича миқдордаги фоизга мувофиқ ютуқлар: 25.000 сўм, 10.000 сўм, 5.000 сўм, 2.500 сўм, 1.000 сўм, 500 сўм, 300 сўм ҳажмида тўланади.

71-ютуқлар тиражидан бошлаб «Волга» автомашинасини ёки шунга ўхшаш классли автомашинани навбатсиз олиш ҳуқуқи 25.000 сўмлик ютуқ эгасига берилади, 10.000 сўмлик ютуқ эгаси — қуйироқ классдаги бошқа маркали автомашинани олиш ҳуқуқига эга бўлади.

1991 ЙИЛДА ҚУЙИДАГИ ЮТУҚЛАР

ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ:

15 майда — Харьков шаҳрида 75-тираж.
30 июнда — Петрозаводск шаҳрида 76-тираж.
15 августда — Ивано-Франковск шаҳрида 77-тираж.
30 сентябрда — Сочи шаҳрида 78-тираж.
15 ноябрда — Ленинград шаҳрида 79-тираж.
30 декабрда — Москва шаҳрида 80-тираж.

1991 йил 2 апрелдан бошлаб, 1982 йилги Давлат ички ютуқли заёми облигациялари уларнинг ҳақиқий баҳосининг 40 фоизга оширилганлигини ҳисобга олган ҳолда сотилмоқда ва сотиб олинмоқда.

Шаҳардаги Жамғармалар банки муассасаларининг ишига тааллуқли барча масалалар юзасидан 33-78-02, 33-57-73, 33-51-95 телефонлари бўйича мурожаат қилинсин.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА УҚИТИШ ВА КАСБГА ЙУНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

РСФСР ВА УКРАИНАНИНГ КОРХОНАЛАРИ ВА ҚУРИЛИШЛАРИДА ИШЛАШ УЧУН

ЕЛҒИЗ ЭРКАҚ ВА АЕЛЛАРНИ

ТАШКИЛИЙ РАВИШДА

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

— **5-ДАВЛАТ ПОДШИПНИК ЗАВОДИГА** (ГПЗ-5), **Томск шаҳри,**

— **«УРАЛВАГОНЗАВОД» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА, Нижний Тагил шаҳри.**

— **«ОМСКШИНА» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА, Омск шаҳри.**
Красноярск алюмин заводига, Красноярск шаҳри.
— **ТАГАНРОГ «ТКЗ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ТЕМИРЧИЛИК-ҚУЮВ ЗАВОДИГА».**

— **ОДЕССА ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИГИ МАШИНАСОЗЛИГИ ЗАВОДИГА, Одесса шаҳри.**
— **«ТУЛАПРОМСТРОЙ» ТРЕСТИГА, Тула шаҳри.**

— **«КУЙБИШЕВГИДРОРОСТРОЙ» ТРЕСТИГА, Куйбишев шаҳри.**

— **КРЕМЕНЧУГ ҒИЛДИРАК ЗАВОДИГА, Полтава вилояти.**

МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ 1—2 ЙИЛ МУДДАТГА ТУЗИЛАДИ.

Ишлаш учун жўнаб кетувчиларга бирйўла тўланадиган нафақа, темир йўл кираси, йўлда бўлинган вақт учун кеча-кундузлик харажатлари берилади ҳамда улар қулай ва шинам ётоқхоналарга жойлаштириладилар.

Маълумотлар олиш учун ЛЕНИН РАЙОНИДА — Т. Шевченко кўчаси, 64-уйга ва шаҳардаги район ижроия комитетларининг аҳолини ишга жойлаштириш бўлимларига мурожаат қилинсин.

ОДАМЛАРУ ОДАМЛАР, ТОҒДА БИТГАН
БОДОМЛАР, ЭШИТМАДИМ ДЕМАНГЛАР
Ўзбекистон комсомоли марказий қўмитасининг
«ЁШЛАР УЙИ»
Ўзбекистон телевидение ва радиоэшиттириш давлат қўмитаси
«МУШТУМ» журнали
Ўзбекистон маданият жамғармаси

ҲАМКОРЛИКДА

ажойиб сўз устаси ҲАСАН ЙУЛДОШЕВ хотирасига бағишлаб

РЕСПУБЛИКА ЁШ ҚИЗИҚЧИЛАРИНИНГ
АНЪАНАВИЙ «ҚИЗИҚЧИ-91» ҚЎРИГИНИ
В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ
ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

20, 21, 22 МАЙ КУНЛАРИ ЎТКАЗАДИЛАР

Кўрик конкурсимизда сиз ўзингизга ичак узди латифаларию, ҳангомалари билан қатнашган тили бурро, ўзи зукко ёш қизиқчиларни кашф этасиз ва шу билан бирга **«КАМОЛОТ», «НАФОСАТ»** ҳамда **БОТИР ЗОКИРОВ номидаги ёш эстрада хонандалари конкурслари ғолиб ва совриндорлари ўзларининг дилрабо қўшиқ ва рақслари билан сизни сирли санъат оламига чорлайдилар.**

ЧИПТАЛАР САРОЙ КАССАЛАРИДА СОАТ 11.00 ДАН БОШЛАБ СОТИЛМОҚДА.

Телефонлар: 45-92-13, 41-45-20.

«Юбилей» Марказий спорт саройида

5—9 июнь кунлари
«САВОБ» хайрия фирмасининг
«ХИСЛАТ» соғломлаштириш маркази
Ўзбекистон етакчи руҳий муолажакори, экстрасенс

АБДУРАФИҚ ҒОФУРОВнинг

ЭРОН ва ТУРКИЯ мамлакатлари бўйлаб сафари олдидан

СОҒЛОМЛАШТИРИШ СЕАНСЛАРИНИ ЎТКАЗАДИ

Биринчи сеанслардан сўнг (март ойида бўлиб ўтган), марказга йўлланган кўп сонли мактуб ва қўнғироқларда кишилар ўзларининг барча хасталикларидан форig бўлганликларини баён этиб, муолажа сеансларини яна такрорлашни сўраганлар.

Эслатиб ўтамиз. А. Ғофуров барча касалликларни: муттасил бош оғриқлари, уйқусизликни, ҳафақон, бронхит, астма, қандли диабет, остеохондроз, полиартрит, артрит, юрак хасталиклари, ўпка, буйрак, жигар, ўт пуфаги, ошқозон-ичак, тери касалликларини даволайди. Умуртқа поғонаси, қўл ва оёқ суяклари жароҳатлангандаги оғриқларини йўқотади. Семизлик ва ориқлик, жинсий заифлик ва бепуштлик каби дардлардан халос бўлишга ёрдам беради.

А. Ғофуров сеансларда қатнашиш имкониятига эга бўлмаган беморларнинг фотосуратлари орқали ҳам ўз таъсирини ўтказишдек ноёб қобилиятга эга.

Соғломланиш жараёнида муолажакор, шифо истовчиларни руҳан ўзга сайёраларга юборади.
СЕАНСЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 12, 15 ВА 17.00 ДА БОШЛАНАДИ.

Чипталар спорт саройи кассаларида ва ваколатли тарқатувчилар томонидан сотилмоқда.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-07-53, 77-56-10.

КИНО

14 МАЙ

Санъат саройи — «ЧАНГАЛЗОР ҚОНУНИ БУЙИЧА» (ОВЧИ) **ўзбек тилида** (16.00, 18.30, 21.00, катта зал).

«ЧАНГАЛЗОР ҚОНУНИ БУЙИЧА» (ОВЧИ) **рус тилида** (17.20, кичик зал).

Чайка — «ЧАНГАЛЗОР ҚОНУНИ БУЙИЧА» (ОВЧИ) (18.30).

Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «ЙУЛЛАРДАГИ ҚУЗҒУНЛАР» (16.00, 18.30, 21.00).

Фестиваль — «ЮЛДУЗЛАРАРО ЖАНГ» (20.30))

«ОРБИТА-СЕРВИС»
ТОШКЕНТ ШАҲАР
ТЕХНИКА МАРКАЗИ
ҚОШИДАГИ ҚАЙТА
ТИКЛАШ-САВДО
УЧАСТКАСИДА

СИЗ ФОЙДАЛАНИЛГАН МАИШИЙ ЭЛЕКТРОН АППАРАТУРАЛАРИНИ СОТИШИНГИЗ, СОТИБ ОЛИШИНГИЗ ВА ТАЪМИРЛАШИНГИЗ МУМКИН.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Чиковани кўчаси, Маиший хизмат уйи.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 90-15-16.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИККИНЧИ ТИББИЁТ ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ 1991 ЙИЛ 16—17 МАЙ СОАТ 15.00 ДА
РЕКТОРАТНИНГ МАЖЛИСЛАР ЗАЛИДА
«ОЧИҚ ЭШИК КУНИ»НИ ЎТКАЗАДИ

Манзилимиз: С. Раҳимов район, Шифокорлар шаҳарчаси, Фаробий кўчаси, 2-уй. Бош ўқув биноси, 4-қават. (10, 28, 34, 82, 100-автобуслар ва 16-трамвайнинг «Шифокорлар шаҳарчаси» ва «2-ТошДавТО» бекатлари).

«ПАХТАКОР»
МАРКАЗИЙ
СТАДИОНИДА
54 — СССР
биринчилиги учун

18 МАЙ СОАТ 17.00 ДА
«ПАХТАКОР» (Тошкент)
— «СПАРТАК»
(Владикавказ)

командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Чипталар «ПАХТАКОР» Марказий стадиони кассаларида сотилади.
Оммавий талабномалар қабул қилинмоқда.

ТОШКЕНТ ШАҲАР
ПИОНЕРЛАР
ВА ЎҚУВЧИЛАР
САРОЙИ

собиқ тўгарак аъзоларини
17 май куни соат 17.00 да
ўтказиладиган
АНЪАНАВИЙ
УЧРАШУВГА

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Манзилимиз: Пушкин кўчаси, 69-уй, Н. Островский номидаги шаҳар Пионерлар ва ўқувчилар саройи (метронинг «Ҳ. Олимжон» станцияси; 17, 24, 101-автобуслар; 4, 5, 17, 18-троллейбуслар).

Фарғона вилоят Киров районидаги «Париж Коммунаси» номли 33-ўрта мактаб томонидан **Қорабоев Ҳамдам Каримович** номига берилган В 600948 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ
ТЎҒРИСИДАГИ
АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТОШКЕНТ оқшоми

Муассислар: халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент шаҳар қўмитаси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

85.207 нусхада чоп этилади. Индекс 64690.
Буюртма 5209. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
Босмага бериш вақти 11.30. Босмага берилди 11.10.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ.